

BİRLEŞİM DERGİ

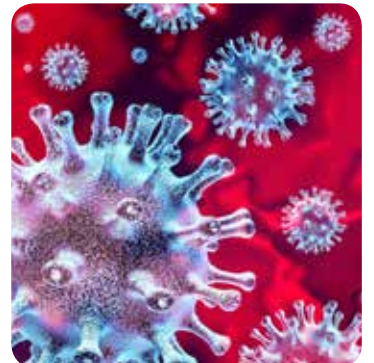
JUMEIRAH OTEL & REZİDANS

Lüksü Yeniden Yorumlayan Mimari

Röportaj
**GÜLSİN
ONAY**

Sağlık
**COVID 19'DAN
KORUNMA
YÖNTEMLERİ**

Dergi Adı: Birleşim Dergi

İmtiyaz Sahibi:

Birleşim Mühendislik
Isıtma Soğutma Havalandırma San. ve Tic. A.Ş.

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Gökçe Alaçlı

Yayın Kurulu

Mesut Altan, İdris Çakır, İbrahim Biner,
Mehmet Pak, Gökçe Alaçlı

Yönetim Yeri

Dudullu Organize Sanayi Bölgesi 1. Cadde No: 3
Ümraniye 34776 İSTANBUL
Tel: 0216 - 499 49 59 (Pbx) - Fax: 0216 - 499 49 60
info@birlesimdergi.com - www.birlesimdergi.com

Grafik Tasarım & Görsel Yönetim

Plus International Ltd. Şti.
Yalnız Selvi Caddesi, İşlem Sokak No: 2
Uplife Park E - Blok No: 133, Kat: 16
Soğanlık - Kartal / İstanbul
Tel.: 0216 - 672 32 82
plus@plus.com.tr - www.plus.com.tr

Basım

Umur Basım Sanayi Ticaret A.Ş.
Tel: 0216 - 645 62 00
www.umur.com.tr

Yayın Türü

Yerel süreli yayındır.
(Tüm Türkiye'de dağıtılmaktadır.
Basın Kanunu'na göre yerel süreli yayındır.)
ISSN 2148-6158

Dergide yer alan görseller ve yazılar,
izin alınmaksızın kısmen veya tamamen
çoğaltılamaz, basılamaz, kullanılamaz.

Editörden

Kurumsal İletişim Yöneticisi
Gökçe ALAÇLI

Değerli okurlarımız merhaba,

Ülkemizin ve dünyanın içinde bulunduğu salgın günlerinde çoğumuz izole durumdayız. Öncelikle tüm dünya adına içinde bulunduğumuz bu durumdan en kısa sürede ve en az kayıpla çıkılmasını diliyorum. Duyarlı attığımız her adım bizi, sevdiklerinizi ve bizler için işleri başında kalan birçok kamu görevlisini riskten uzak tutacaktır. Lütfen bu çağrılara kulak verelim...

İzole bir süreç dedim, günlük hayatımızın sağlık için kısıtlanması gereken bir süreç dedim ve tüm bu hayati gereklilerden dolayı dergimiz de üzerine düşen görevi yapacak. Bildiğiniz gibi Birleşim Dergi her üç ayda bir tüm okurlarına elden dağıtım yolu ile ulaştırılmakta. Bu süreçte kimseyi riske atmamak adına, teması minimuma indirmek amacı ile Birleşim Dergi'yi online olarak yayınlama kararı aldık. Dergimize www.birlesimdergi.com sitesinden rahatlıkla ulaşabilirsiniz. Yayınımıza web 'den kolay ulaşabilir, bu Korona günlerinde kafanızı bir nebze de olsa farklı konular ile dağıtabilirsiniz, katkımız olursa şahsım adına çok sevinirim.

Her şeyin başında sağlık gelir, benim başıma gelmez demeyin, tedbiri elden bırakmayın.

Güzel günlerde buluşmak dileği ile sağlıklı kalın.

İÇİNDEKİLER

03 - Bu Sayıda

Editörden

07 - Başkanlardan

Tedbiri Elden Bırakmadan Her Şeyi Geride Bırakacağız

08 - Proje

Jumeirah Otel & Rezidans

14 - Haberler

Emre Caner İle Kaplumbağa Terbiyecisi
İLK-İM 20

18 - Sağlık

Koronavirüs-Covid 19' dan Korunma Yöntemleri

24 - Uzman Görüşü

Mekanik Tesisat Proje Kapsamında Zaman ve Maliyet Yönetimi

28 - Kısa Kısa

Kısa ? Kısa

30 -Uzman Görüşü

Gayrimenkulde 'Kadının Adı Var'

36 - Mevzuat

Binek Oto Giderlerine Kısıtlama

40 - Hukuk

Adi Konkordatoya Genel Bakış

44 - Röportaj

Gülsin Onay

50 - Kültür

Şakir Paşa Ailesi

56 - Yaşam

Akış Deneyimi

62 - Bir Mola Ver...

OMM - Odunpazarı Modern Müze Eskişehir

68 - Bir Mola Ver...

İğneada Longoz Ormanları Milli Parkı

74 - Yaşam

İstanbul'un İsimleri

80 - Ekoloji

Alternatif Yaşamlar

86 - Keşif

Karavanla Yeni Bir Hayata Merhaba

SAYI 25

#Birliktebaşaracağız

Bu zor günlerde hep birlikte el ele

TEDBİRİ ELDEN BIRAKMADAN HER ŞEYİ GERİDE BIRAKACAĞIZ

2020 yılı başlarken ekonomik olarak iyi senaryoların konuşulacağı bir yıl olacağını ümit ederek yeni yıla merhaba demiştik.

Aralık ayı sonlarında Çin’de patlak veren KOVİD-19’un Dünya Sağlık Örgütü tarafından bir pandemi olarak açıklanmasının ardından dalgaları tüm dünyayı etkilemeye başladı ve tüm devletler acil önlem paketi yayınladı.

Dünya 2020’ye girerken beklentileri nelerdi şu an mücadele edilen gerçekler neler? İnsan hayatının her şeyden üstün olduğunu gösteren bir gerçeğin, bir mücadelenin tam ortasındayız. Bilimin ve teknolojinin bize sundukları ışığında bu zor günleri aşacağımıza inanıyorum ancak bunun sağlanmasında kilit rol oynayan ve her şeye rağmen görevlerini bırakmayan tüm “Sağlık Emekçilerine” minnet ve şükranlarımı sunmak isterim.

Koronavirüsünün, dünya ve insanlık tarihinde derin bir iz bırakacağını hepimiz farkındayız. Görülen o ki sosyal hayatımızdan iş hayatına, üretimden eğitime her konuda bundan sonrası hepimiz için çok farklı olacak. Global olarak verilen bu savaş sonunda, toplumun sağlığını ön planda tutan, sağlık alanı öncelikli olmak üzere sosyal ve ekonomik alanda kısa vadeli değil uzun vadeli, en kötü senaryoya göre hazırlandığımız bir donanıma sahip olmamız gerektiği bilincindeyiz. Çaresiz kalmamak için köklü ve sürdürülebilir çarelere odaklanmaya öncelik vermeliyiz. Tüm dünya ekonomisinin salgın karşısında sınındığı bu sürece ülkemiz açısından bakıldığında, siyasi otoritelerin paydaşlarıyla yoğun bir mesai içinde olması umut verici.

Halkımızın tüm uyarılara kulak verip kendilerini ve sevdiklerini korumaları çok önemlidir. Bu zorlu günleri de hep birlikte aşacağız, Tedbiri elden bırakmadan, Dayanışma içinde, Yaşama sarılarak, Her şeyi geride bırakacağız.

Saygılarımla,

İdris ÇAKIR

Birleşim Grup Yönetim Kurulu Başkanı

LÜKSÜ YENİDEN YORUMLAYAN MİMARİ JUMEIRAH OTEL & REZİDANS

Ataköy sahil yolunda, denize sıfır konumda, gene Kuzu Grub'un yapmış olduğu SeaPearl konut projesinin sınırları içerisinde yer alan Jumeirah Otel & Rezidans, lüksü yeniden yorumlayan mimarisi ile dikkatleri üzerine çekiyor.

Proje

SeaPearl projesinin kalbinde konumlanan Jumeirah Otel & Rezidans dünyaca ünlü Jumeirah Group'un işletme güvencesi altında hizmet verecek. Jumeirah Otel & Rezidans konumu ve tüm projede gözetilen yüksek nitelikli rezidans hizmeti anlayışıyla İstanbul ile buluşurken, kentin dinamikliğini ivmelendirecek bir anlayışla, tek kütle etkisinin korunduğu iki ayrı bina olarak tasarlanmıştır. Rezidans ve otel bloklarının yan yana gelişleri İstanbul'un birbirine geçişli boğaz imgesinin ve kentlinin suyla buluşma deneyimini yansıtır. Tasarlanan bu konseptte binalar, sükûnetli ve güçlü bir sadelikle kente katılır. Selçuklu motifinin modernize edilmesiyle elde edilen görkemli dantel strüktürün bir araya getirdiği binada giriş aksında ilk adımdan itibaren suyla buluşma sağlanır ve bu etki lobide devam ettirilerek denizle görsel bir bütünlük sağlanır.

Görkemli ama sade, lüks ama abartısız bir ele alışla projelendirilen otel ve rezidans üniteleri ve odaları yüzde yüz oranında deniz manzarasına sahiptir. Geniş ve lüks standart odaların sahip olduğu balkon ve teraslar iç ve dış yaşamın bir arada özenle eritildiği

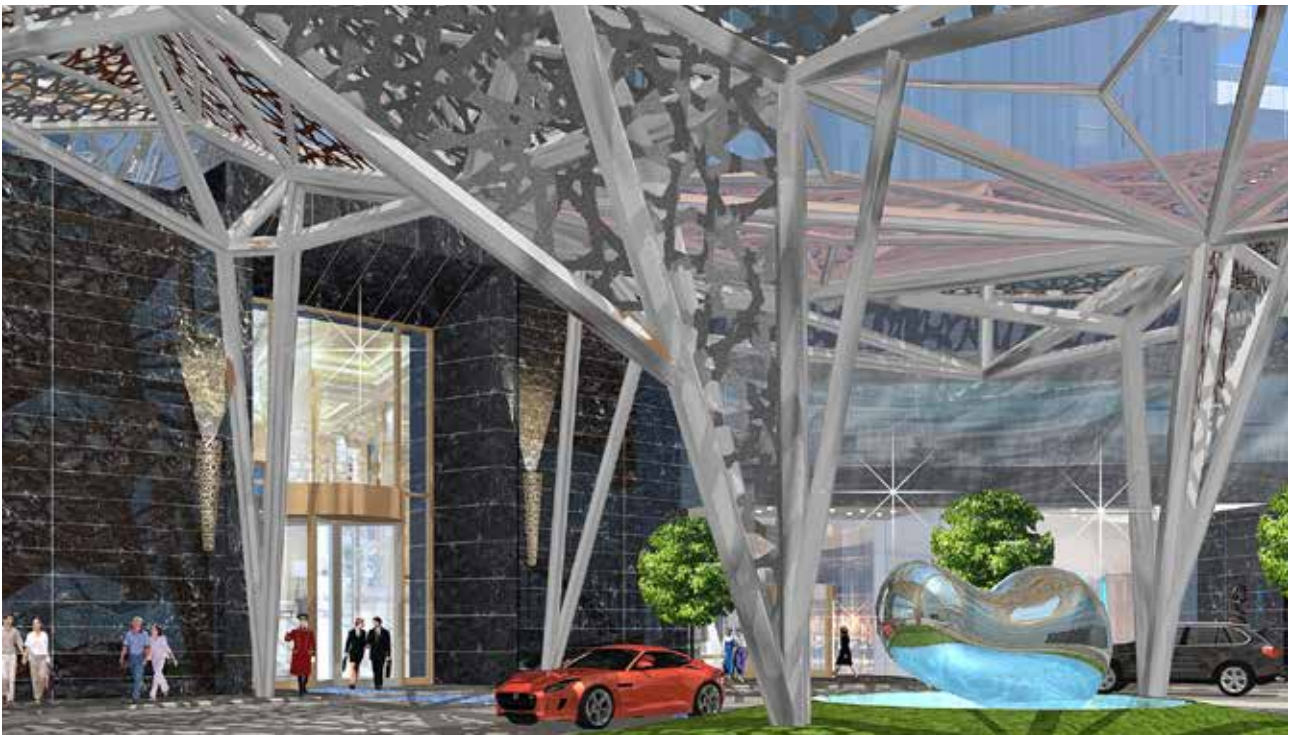
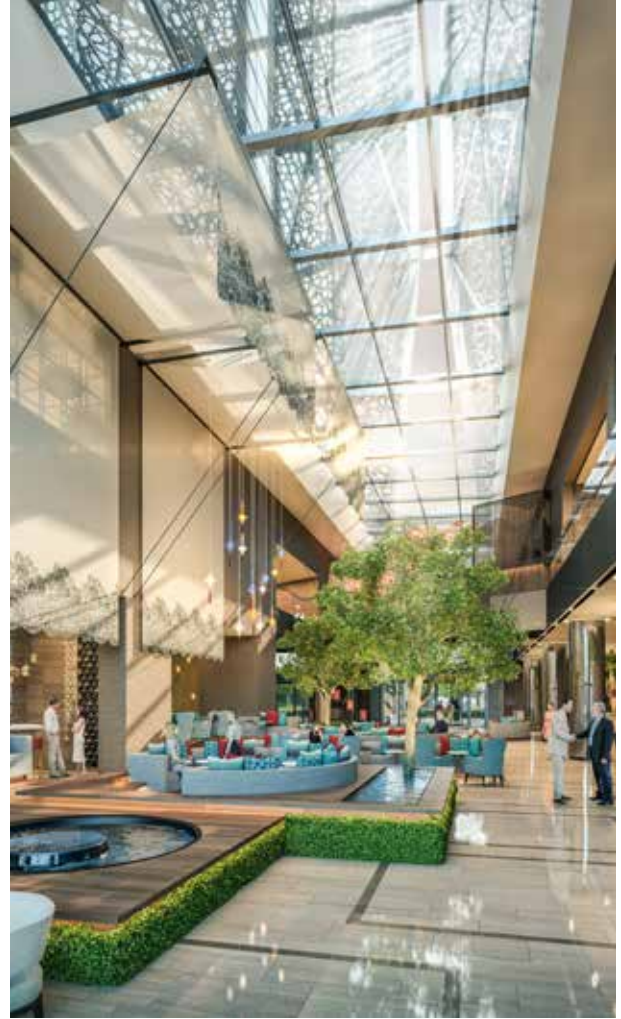

yüksek kalitede mekânsal deneyimlere olanak vermektedir.

Mimarisinin haricinde Ataköy'ün stratejik konumu sebebiyle iş ve tatil maksatlı seyahat edenleri cezbeden lokasyonu, İstanbul'un tarihi merkezlerine yakınlığı ve denizle iç içe olması bu ayrıcalıklı proje için vurgulanacak en önemli özelliklerindedir.

204 otel odası ve 62 rezidans dairesinden oluşacak olan proje 5 yıldızlı ultra lüks otel konseptinde yapılacak olup işletmesi için Jumeirah Group ile anlaşılmıştır. 1 adet 16 katlı otel kulesi, 1 adet 16 katlı rezidans kulesi, 2 podyum kat ve 3 bodrum kat olmak üzere toplam 21 kattan oluşan projenin toplam kapalı alanı 81.000 m² dir.

Birleşim Mühendislik olarak binanın ısıtma-soğutma, havalandırma, sıhhi, yangından korunma, doğalgaz, sismik önlemler ve kısmi olarak otomasyon tesisatı işleri tarafımızdan yüklenilmiştir. Otel kule, çoğu otel konseptinde de olduğu gibi merkezi sistem ısıtma-soğutma, sıcak ve soğuk su sistemleriyle beslenmekte, ısıtma ve soğutması fan-coil cihazları ile yapılmaktadır. Rezidans kulede ise ısıtma ihtiyacı sub-stationlar aracılığı ile yerden ısıtma sistemi ile, soğutma ihtiyacı ise VRV sistemi ile sağlanmaktadır. Otel kulenin sıcak suyu boylerler aracılığı ile sağlanmasına karşın rezidans kulede her dairenin kendisine ait olan sub-stationlar aracılığı ile sağlanmaktadır.

Proje

Binada toplamda kullanılacak olan cihazların özet listesi aşağıda sıralanmıştır.

Su soğutmalı soğutma grubu	1600 kw – 3 adet
Soğutma kulesi	1900 kw – 3 adet
Sıcak su kazanı	2500 kw – 3 adet / 320 kw - 4 adet
Boyerler	20 adet
Eşanjör	9 adet
Sirkülasyon pompası	74 adet
Hidrofor grubu	7 grup
Pis su ve drenaj pompaları	16 adet
Egzoz fanları	425 adet
Mutfak egzoz fanları	22 adet
Duman egzoz ve basınçlandırma fanları	22 adet
Klima santralleri	30 adet
Fan-coil cihazları	442 adet
Yangın pompa grubu	2 grup
Su şartlandırma ekipmanları	52 adet
Jet fan	23 adet
VRV iç ve dış üniteler	277 adet iç / 37 adet dış
Yer konvektörü	52 adet

Proje Bilgisi yazı sahibi: Kamer Çingiryan
Proje Müdürü, Birleşim Mühendislik

EMRE CANER İLE KAPLUMBAĞA TERBİYECİSİ

Osman Hamdi Bey'in hayatını konu alan "Kaplumbağa Terbiyecisi" kitabı yazarı sevgili Emre Caner ile Birleşim Grup'ta bir araya geldik.

Emre Caner 29 Şubat tarihinde Osman Hamdi Bey ve onu konu alan kitabını çok keyifli geçen bir söyleşi ile bizlere tanıttı. İlk baskısı 2008 yılında yapılan kitap her geçen gün daha çok okuyucuya ulaşıyor ve basıldığı günden daha fazla ilgi görüyor.

Emre Caner

Osman Hamdi'nin çocukluğundan başlatıp, ailesi, yaşamı, eserleri ve Osmanlı Döneminde ülkemizde güzel sanatlar ve arkeoloji alanında yapılan ilklerin kurucusu olması ayrıntılı bir araştırma sonucunda yazılmış bu kitapla okuyucuya ulaşıyor. Emre Caner'in titiz çalışması sonucunda sürükleyici ve her şeyden önemlisi öğretici bir roman okuyabilirsiniz.

İLK-İM 20

Bu yıl 6-9 Mart 2020 tarihlerinde 6. sı düzenlenmekte olan Karadeniz Teknik Üniversitesi İnşaat Kulübü bünyesinde düzenlenen Ulusal Çapta Öğrenci Buluşması İLK-İM 20 etkinliğinde Altın Sponsor bünyesinde yer aldık.

"İLK-İM bir haykırıdır" diye çıktıkları bu yolda, 6 yılın sonunda "İLK-İM" markasını üniversite öğrencilerinin ve birçok firmanın duyduğu bildiği katılmak için can attığı bir noktaya getirdiler.

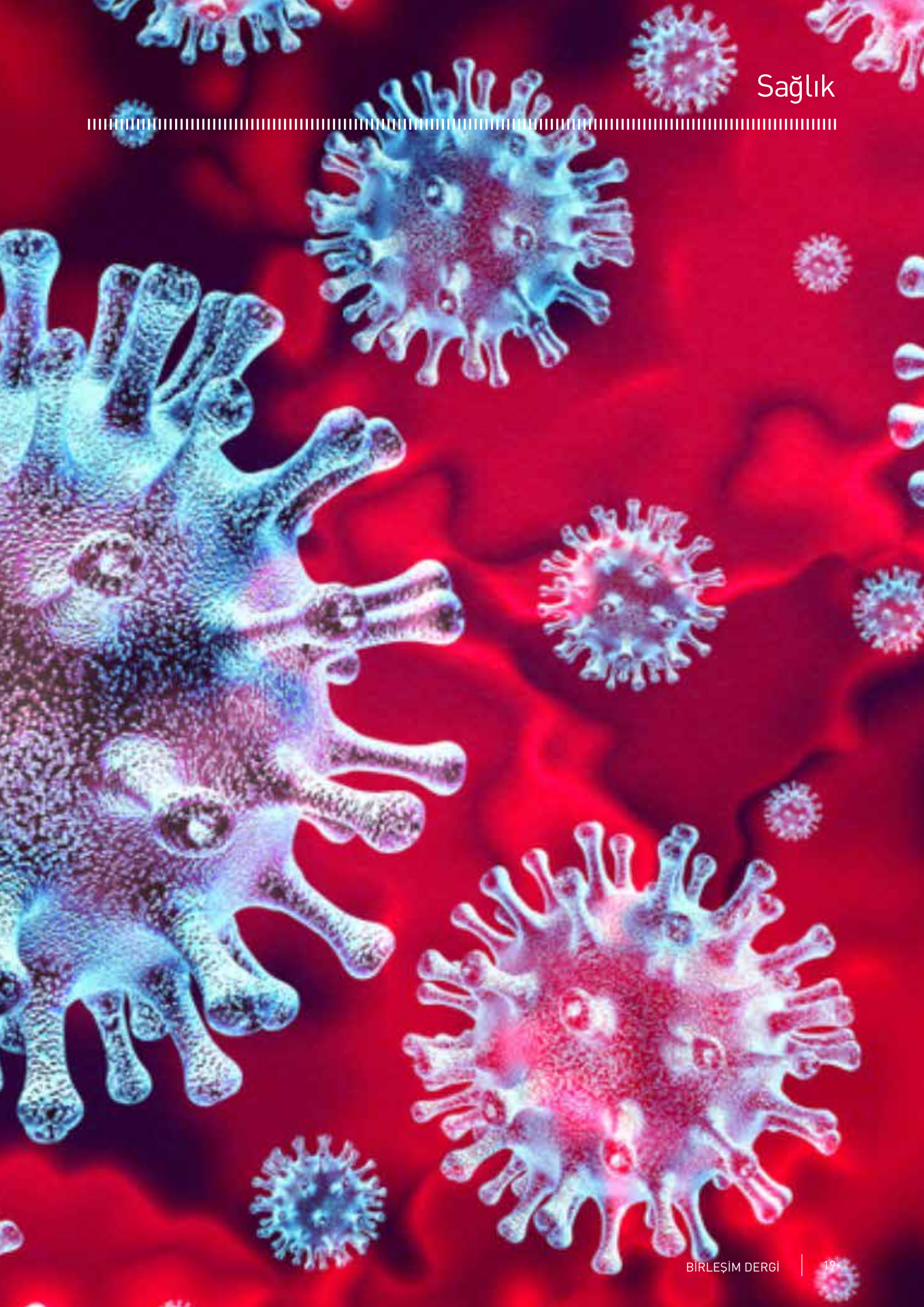
40 yıldır bu sektörde adından söz ettirmekte olan "Birleşim Grup" olarak böylesine profesyonel hazırlanılmış bir organizasyona destek olmak, içinde bulunmaktan gurur duyuyoruz.

Türkiye çapında 7 farklı bölgeden, 40 tan fazla farklı şehirden 300 öğrenciyle birlikte gerçekleşen etkinlik, hem katılımcılar hem de konuşmacılar tarafından büyük ilgi ve beğeni aldı.

İçerisinde geleneksel tiyatro, teknik geziler, konferanslar, yarışmalar, workshoplar, çekilişler ve sosyal geziler içeren İLK-İM 20 etkinliğini düzenleyen Karadeniz Teknik Üniversitesi İnşaat Kulübünün değerli yönetici ve ekip arkadaşlarına çalışmalarında başarılar diliyor ve bizlerde **#ilkimhuydurbizde** diyerek cümlelerimizi tamamlamış bulunuyoruz.

KORONAVİRÜS COVID 19'DAN KORUNMA YÖNTEMLERİ

Bilinmeyen bir Şey insanları korkutur ve neticede korku toplumu oluşur. Korkuyu yaratan sebeplerden bir tanesi de mikroplardır. Son günlerde dünyayı etkisi altına alan Covid 19, insanları, sosyal ortamı ve ekonomik yapıları da etkisi altına aldı ve paniğe sebep oldu. O zaman Covid 19'u iyi tanımak ve onu yok edecek donanımlara sahip olmak zorundayız.

Koronavirüsler deve, yarasa, kedi, sığır gibi hayvanlarda ve insanlarda hastalık yapan bir virüs ailesidir. Bir kısmı basit soğuk algınlığı yaparken, bazıları da ölümcül hastalıklara sebep olur. 26 Şubat 2003 yılında Koronavirüsler SARS (Severe Acute Respiratory Syndrome) salgınına sebep oldular. 800 kişi hayatını kaybetti. Ölüm oranı %9-16 arası gerçekleşti. Araştırmalar sonucu kaynağın yarasalar ve misk kedileri olduğu tespit edildi. En çok Çin Honkong'da görüldü.

2012 yılının nisan ayında, Ürdün'de yine Koronavirüs salgını başladı. MERS (Middle East Respiratory Syndrome) adı verildi. 23 ülke etkilendi. En çok etkilenen ülke ise Suudi Arabistan, Birleşik Arap Emirlikleri oldu. Ölüm oranı %35-50 civarındaydı. 17 Haziran itibarıyla dünyada 1193 vaka görüldü. 446 kişi hayatını kaybetti. Kaynağın ise develer olduğu tespit edildi.

Koronavirüsün son salgını COVID 19 oldu. Bu salgının kaynağı tam tespit edilmese de yarasalar veya deniz ürünleri olduğu düşünülüyor.

COVID 19 bilindiği gibi Çin'in Wuhan kentinde, ilk olarak 29 Aralık 2019'da ateş ve nefes darlığı şikâyeti ile dört kişide görüldü.

İnsandan insana hızlı geçtiği tespit edildi. Hasta sayısının çok hızlı artması sonucu Wuhan kenti karantinaya alındı.

BULAŞMA YOLU:

Hasta kişilerin hapşırma, öksürme sonrası ortama saçtığı virüslerin, diğer insanların ağız, burun ve gözüne gelmesi sonucu bulaşır.

Ancak virüs şehirden daha önce ayrılan insanlarla diğer kent ve ülkelere yayıldı. Ayrıca virüsle bulaşmış yüzeye dokunan kişinin elini ağızına, burnuna, gözüne götürmesiyle de bulaşır.

BULAŞMA SÜRESİ:

2-10 gündür, 14 güne kadar uzayabildiği düşünülmektedir.

HASTANIN ŞİKÂyetLERİ:

- Ateş
- Öksürük
- Nefes darlığı
- Halsizlik
- Baş ağrısı
- Kas ağrısı.

ÖLÜM ORANI:

Kanser, şeker, tansiyon, bağışıklığın baskılandığı organ yetmezliği olan hastalarda ölüm oranı yüksektir. Çoğu 65 yaş üzeridir. Hastada solunum ve böbrek yetmezliği gelişme oranı yüksektir.

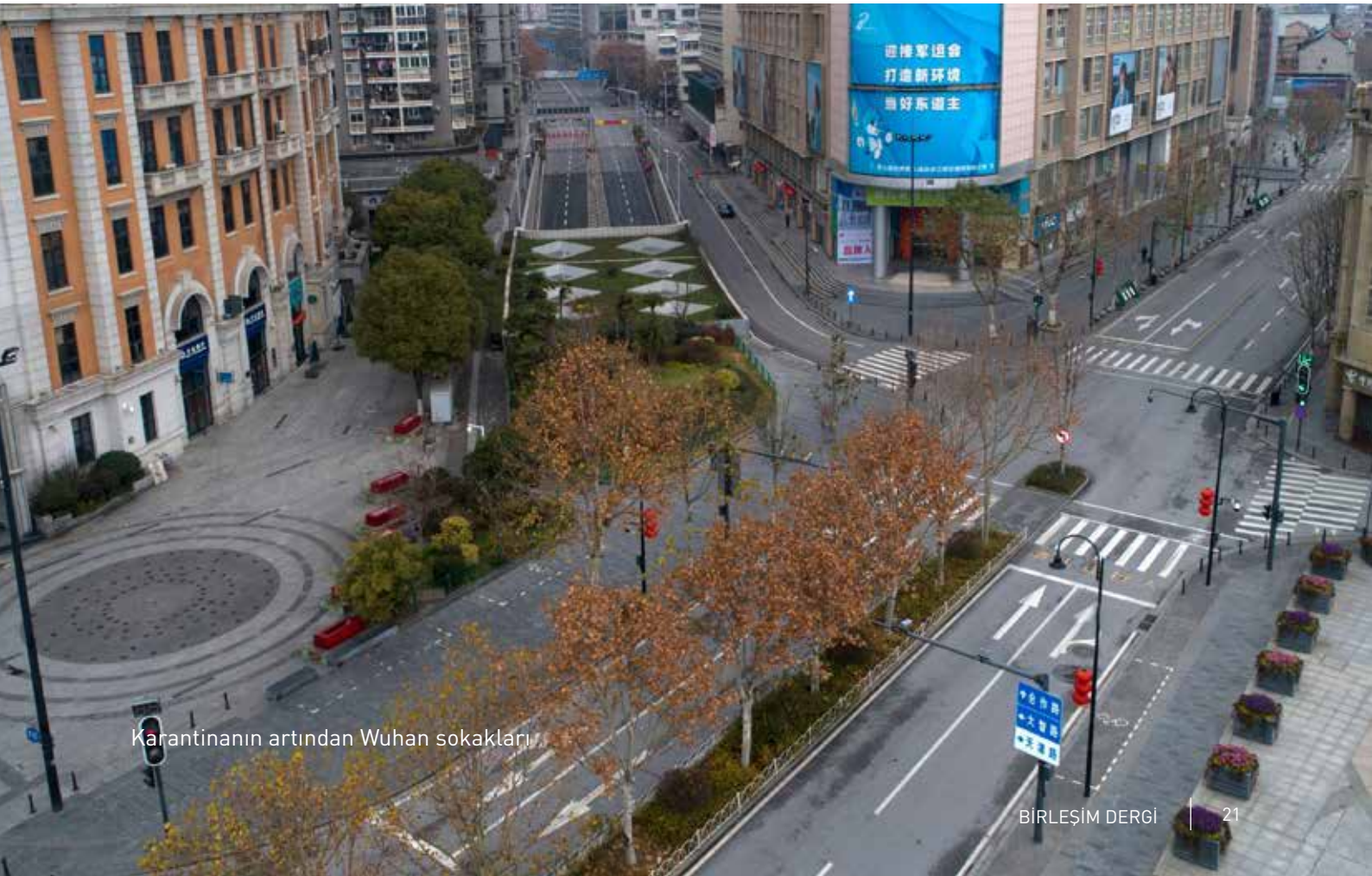
- 10-39 yaş arası % 0,2
- 40-49 yaş arası % 0,4
- 50-59 yaş arası % 1,3
- 60-69 yaş arası % 3,6
- 70-79 yaş arası % 8,0
- 80 yaş üstü %14,8

TANI:

Kesin tanı laboratuvarda konmaktadır.

TEDAVİ:

Şikâyete yönelik semptomatik tedavi uygulanır. Antiviral tedavisi ve aşısı yoktur.

Karantinanın ardından Wuhan sokakları

KORUNMA:

- El yıkama, çok önemlidir. Eller en az 20 saniye bol sabun ve suyla yıkanmalıdır,
- El hijyeni, alkollü el dezenfektanı veya 80 derecelik kolonya ile yapılmalıdır,
- Öksürme ve hapşırma, kâğıt mendil veya dirseğe yapılmalıdır,
- Tokalaşmak, sarılmak kesinlikle yapılmamalıdır,
- Kalabalık ortamdan uzak durmalı, mecburen kalabalığa girilecekse N95/FFP2 veya N99/FFP3 maske takılmalı,
- Kirli elle ağıza, buruna, göze dokunulmamalı,
- Kapalı alanlar sık sık havalandırılmalı,
- İstirahat etmeli, vücudu dinlendirmeli,
- Düzenli uyku uyumalı,
- Dengeli, sağlıklı beslenmeli, bol su içilmeli,
- Ortak kullanılan kapı kolları, musluk, lavabolar sık sık dezenfekte edilmeli.

BELİRTİ ÇIKARSA;

- Maskemizi takıp en yakın hastaneye gitmeliyiz.

BUNLARDAN SONRA MUTLAKA ELİMİZİ YIKAMALIYIZ:

- Öksürük - hapsirik sonrası,
- Yemekten önce ve sonra,
- Tuvaletten önce ve sonra,
- Dışardan eve gelince,
- Bir yere dokunduktan sonra,
- Hayvanları sevdikten sonra.

Bütün bu bilgileri hafızamıza alır ve uygularsak endişe etmemize gerek yok. Sakin bir şekilde hayatımıza devam ederiz.

Dünyada günde tüberkülozdan 3014, hepatit B'den 2430, zatürreden 2216 kişi ölmektedir.

Basının bilinçli yayın yapması ve ilim insanlarının bu yayınlara daha sık çıkarması gerekir. SARS 56,2 milyon, MERS 23,2 milyon, AIDS 40 milyon, EBOLA 11,1 milyon kez haber yapılırken, kısa sürede COVID 19 1,1 milyar kez haber yapılmıştır.

Dolayısıyla her günümüz, saatlerimiz bu mikropla geçmektedir.

Beynimizi meşgul edelim, bilinçli hareket edelim, tedbirlerimizi alalım ama panik yapmayalım.

Uzm. Dr. Ahmet ŞAHİN

Enfeksiyon Hastalıkları Uzmanı
ALTIN ORAN İSG İŞYERİ HEKİMİ

ELLERİMİZİ NASIL YIKAMALIYIZ?

Ellerimizi yıkarken,

- Bol su ve sabun kullanmalı,
- Ellerimizi en az 10-15 saniye iyice ovuşturmalı,
- Parmak aralarını ve tırnak altlarını iyice temizlemeli,
- Toplam el yıkama süremiz 40-60 saniye olmalıdır.

 <p>1 Ellerimizi suyla ıslatalım</p>	 <p>2 Yeterince sabun alalım</p>	 <p>3 Sabunu avuç içimizde iyice köpürtelim</p>	 <p>4 Sol elin üstünü sağ elle, sağ elin üstünü sol elle ovalayalım</p>
 <p>5 Parmaklarımızı iç içe geçirip ovalayalım</p>	 <p>6 Parmaklarımızı kenetleyip ovalayalım</p>	 <p>7 Bazı parmaklarımızı ovalayalım</p>	 <p>8 Parmak uçlarını avuç içimizde ovalayalım</p>
 <p>9 Ellerimizi bol suyla durulayalım</p>	 <p>10 Kağıt havluyla kurulayalım</p>	 <p>11 Musluğu havluyla kapatalım</p>	 <p>12 Ellerimiz artık tertemiz...</p>

TC Sağlık Bakanlığı

Sağlığın Geliştirilmesi Genel Müdürlüğü

f t i y /sbsqgm

MEKANİK TESİSAT PROJE KAPSAMINDA ZAMAN VE MALİYET YÖNETİMİ

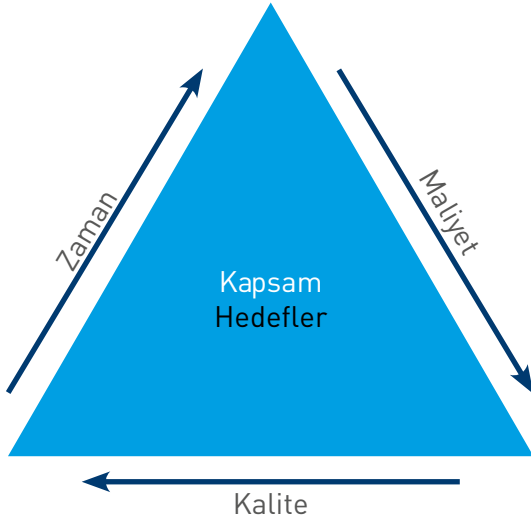

Proje Nedir ?

Projeyi, önceden tespit edilmiş spesifik amaçlara belirli bir zaman diliminde optimum bir şekilde ulaşmak üzere kaynakların nasıl ve ne şekilde kullanılacağını gösteren bir çalışma olarak tanımlayabiliriz. Yaptığımız tanımlamadan çıkarılacak sonuç; projenin bir hedefe ulaşmaya yönelik olduğu, kaynakların etkili bir şekilde kullanılması, kendisine has özelliklere sahip olduğu, başlama ve bitiş tarihlerinin belli olduğu bir organizasyon yapısı çerçevesinde gerçekleştirilmesidir.

Proje yönetimi projenin amacına ulaşması için proje aktivitelerinin planlanması, programlanması ve kontrol edilmesidir. Yapılacak olan projenin ana amaçları arasında ele alacağımız projeyi belli bir zaman, maliyet ve kalitede bitirmek vardır.

Proje yönetim üçgeni olarak kabul edilen yaklaşımın temelinde kapsamın, zamanın ve bütçenin yönetilmesi mevcuttur. Proje yönetiminin ilk adımı olan kapsam yönetiminin temel amacı, projenin başarı ile tamamlanması için yapılması gereken bütün işlerin

tamamlanmasını sağlamaktır. Zaman planlaması da aktivitelerin belirlenmesi ile başlar. Projenin çıktılarını sağlayacak tüm aktiviteler alt alta dizilerek bir aktivite listesi oluşturulur.

Projenin yönetiminde zaafa düşmemek ve verimliliği artırmak için faaliyetin başlangıcından itibaren iyi bir planlama ve organizasyon gereklidir. Bunun ilk adımı proje kapsamını çok iyi tanımlamak ve birbirleri arasındaki ilişkileri belirlemektir.

Zamanlama ve kaynak planlaması bu iş listesinin oluşmasında doğrudan bağlantılı olduğu için mekanik tesisatın planlama aşamasında mutlaka tüm işler ortaya konmalıdır.

Burada önemli olan başlangıçta yapılacak işlerin bütününe her bir kat, bölüm, zon, kısım, vb. için detaylıca belirlenmesidir. Bu kısım, yani projenin kapsamı belirlenmeden zaman, kaynak ve maliyet hesaplarının yapılması mümkün değildir. Bu nedenle ilk aşama proje kapsamının ortaya detaylıca konulmasıdır.

Zaman Yönetimi

Proje yönetim üçgeninin bir diğer köşesini temsil eden zaman planlaması ya da proje zaman yönetimi, kapsam dâhilinde tanımlanan iş, aktivite, alt faaliyetler vb. çalışmaların hangi zaman diliminde tamamlanması gerekliliğini ortaya koyar ve bu sürelerin hesaplanmasını içerir. Proje zaman planı, projede neyin ne zaman mümkün olabileceğini görmek, müşteri veya proje sahibine gerçekçi sözleri verebilmek, kaynak planlaması yapabilmek, projenin ilerlemesi sırasında gerçekleştirenlerle planlananlar arasındaki farkı görüp gerekli düzeltici faaliyetleri gerçekleştirebilmek, için gereklidir.

Zaman planı hazırlamanın adımları şu biçimde özetlenebilir.

- Aktivitelerin tanımlanması (Kapsam yönetimi dâhilinde tanımlanırlar)
- Aktivitelerin ilişkilendirilmesi:
 - Proje faaliyetleri arasındaki karşılıklı ilişkiler, mantikî etkileşimler ve karşılıklı bağımlılıklar tutarlılık açısından tanımlanmalı ve gözden geçirilmelidir.
 - Mümkün olan durumlarda önceki tecrübelerden yararlanma avantajını kullanmak için standart hale getirilmiş veya ispatlanmış proje ağ diyagramları kullanılmalıdır. Bunların projeye uygunluğu doğrulanmalıdır.
- Her aktivitenin süresinin tayin edilmesi:
 - Aktivite süresi daha önceki deneyimlere göre kesin olarak bilinmekte ise bu süre kullanılır.
 - Uzman görüşü: Aktivitenin süresini bir uzman kendi deneyimlerine göre tahmin eder.
 - Benzeri projelerle analogi: Daha önce benzeri bir projede benzeri bir aktivitenin ne kadar sürmüş olduğu önceki projelerin kayıtlardan bulunur ve yeni projede tahmin olarak kullanılır.
 - Simülasyon yöntemleri: Çeşitli senaryolar dikkate alarak o aktivitenin süresinin belli bir olasılıkla ne kadar olacağı bulunur.
 - Aktivite süre tahminleri zaman planlamada oldukça önemli yer tutmaktadır. Bu nedenle konu üzerinde tüm proje paydaşlarının hem fikir olmasını gerektirmektedir. Başlangıçta yapılan kabuller ve proje ilerledikçe ortaya çıkan gerçek durumlar periyodik olarak karşılaştırılmalıdır. Zaman planı yapılırken aynı zamanda adam ve ekip gereksinimleri de değerlendirilmektedir. Bu anlamda proje iskeleti ortaya çıkmaktadır.

Maliyet Yönetimi

Maliyetle ilgili prosesler proje maliyetlerini tahmin etmek ve yönetmek için kullanılır. Bu prosesler proje maliyetlerini tahmin etmeyi ve yönetmeyi ve projenin bütçe sınırları içinde tamamlanmasını sağlamayı amaçlar.

Uzman Görüşü

Projenin maliyet yönetimi denince sadece oluşan giderlerin görüntülenmesi ve kayıt edilmesi anlaşılmalıdır. Proje maliyet yönetimi; iyi düşünülmüş, iyi tasarlanmış, zaman-maliyet ilişkisini göz önünde bulundurarak projenin kararlaştırılan tarihte bitmesini hedefleyen işlerin bütünüdür.

Tüm proje evrelerinde tümleşik ve kapsamlı bir maliyet yönetim sistemi uygulanması ile proje maliyetlerinin yönetilmesi, kontrol edilmesi ve izlenmesi mümkündür. Etkin maliyet yönetimi, mali sınırlar içinde proje için gerçekçi bir bütçenin hazırlanmasını ve sözleşmedeki koşullar çerçevesinde, projenin en ekonomik biçimde planlanmasını, tasarlanmasını, yapımını kapsar.

Projede kullanılan kaynakların hepsinin bir maliyeti vardır. Bunların toplamı yani;

- İnsan kaynağı maliyeti
- Ekipman giderleri
- Harcama bütçesi projenin toplam maliyetini oluşturur.

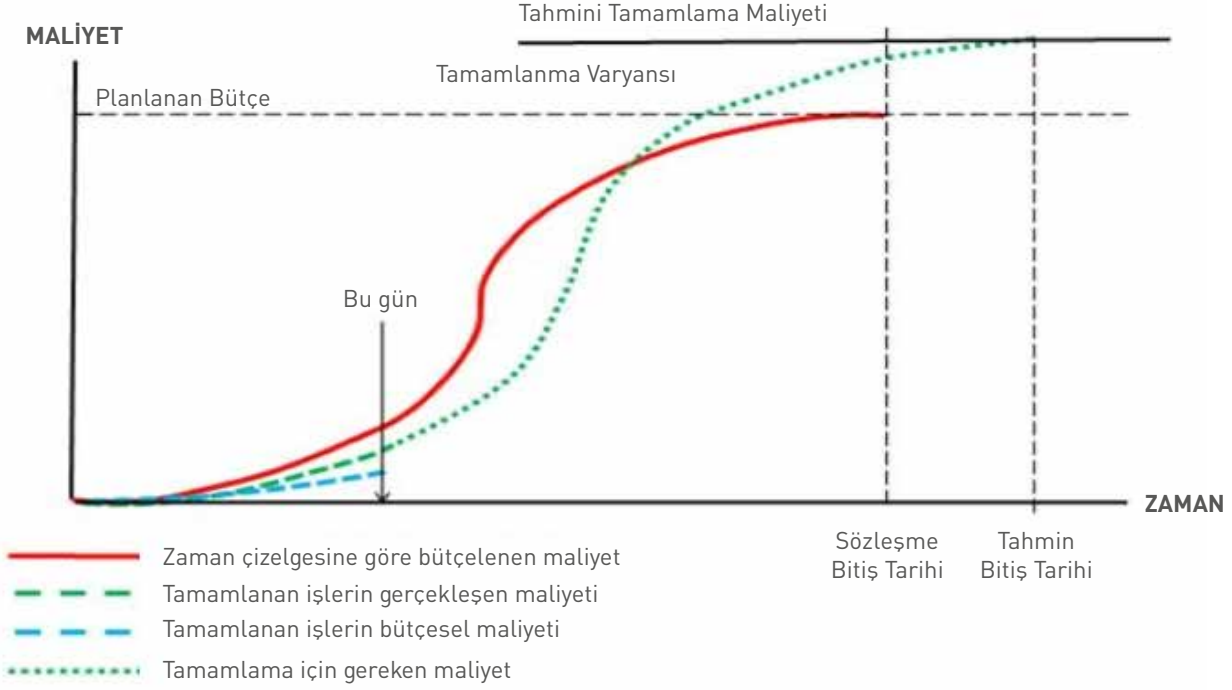
Proje Maliyet Yönetimi Süreçleri;

- Kaynak Planlama: Proje aktivitelerinin gerçekleştirilebilmesi için hangi kaynakların (insan, araç ve materyal) hangi adet veya miktarda kullanılacağına belirlenmesidir.
- Maliyet Tahmini: Faaliyetlerin tanımlanması için gerekli olan kaynakların maliyetlerinin tahmin edilmesidir.
- Maliyet Bütçeleme: Maliyet tahminlerinin bireysel iş birimlerine dağıtılmasıdır.
- Maliyet Kontrol: Proje bütçesinde gerçekleşen değişikliklerin takip edilmesidir.

Proje bütçesini hesaplarken, parçadan-bütüne yaklaşımı doğru bir yaklaşımdır. Toplam bütçeyi aktiviteler için gerekli kaynakları toplayarak belirlemek gerekir. Ancak bu yaklaşımın bazen yanıltıcı olabileceğine dikkat edilmelidir.

Bir aktivite için gerekli bir giderin bütçeye konulması atlanabilir. Böylesi detaylı çalışmalarda kontrollerde de aynı hata tekrarlanabilmektedir. Bu durumda

projenin yürütülmesi sırasında para sıkıntısı meydana gelecektir.

Önerilen, aktivite bazlı hazırlanmış bütçenin bir de projenin tümü açısından değerlendirilmesidir. Bir taraftan tekrar eden kalemlerin silinmesi, diğer taraftan da öngörülemeyenler için bir miktar ilave ödeneğin ayrılması daha gerçekçi bir bütçeye ulaşılmasını sağlayacaktır.

Proje Bütçesinin Zamana Yayılımı

Toplam maliyetin projenin aktivitelerine ve zamana dağıtılması ile oluşur. Böylece takvime bağlı bir kaynak ihtiyaç tablosu ortaya doğar.

Uzun süren ve maliyeti yüksek projelerde toplam maliyetin yanında, aylık proje bütçesinin önemi de büyüktür. Bütçede, projenin gidişatını ve kârlılığını belirleyen kritik sorular ise şu şekilde sıralanabilir:

- Fonun tamamına projenin başında mı ihtiyaç var?
- Nakit ihtiyacı tüm projeye yayılmış mı?
- Projenin herhangi bir aktivitesinde, diğerlerine göre belirgin bir toplu nakde ihtiyaç var mıdır?

Projenin planlaması ve organizasyonu doğru yapılmadığı durumlarda meydana gelecek gecikmeler ve ayrılan bütçenin doğru kullanılmaması aşağıdaki grafikten de anlaşılacağı üzere yüksek ek maliyetler doğurmaktadır.

Açıktır ki geç gelen kaynak, projenin zaman planının aksamasına neden olur. Bir türlü bitmeyen ve bu yüzden planlanandan daha pahalıya tamamlanmasına sebebiyet vermektedir.

Geç gelen kaynağın maliyeti olduğu gibi, erken tahsis edilen kaynağında bir maliyeti olduğu unutulmalıdır.

Yararlanılan Kaynaklar

- [1] ÇİMEN, S., "Projelerde Başarıyı Belirleyen Faktörler ve Kamu Kuruluşlarında Bu Faktörlere Yaklaşımın Belirlenmesi", 1994, Yayınlanmamış Uzmanlık Tezi, DPT Uzmanlık Tezleri
- [2] proje-yönetimi-eğitimi-Tuğçe-söğüt
- [3] Project Management Institute: A Guide to the Project Management. Body of Knowledge 2000 Edition
- [4] TEMİZ KUTLU N., "Proje Planlama Teknikleri Ve Pert Tekniğinin İnşaat Sektöründe Uygulanması Üzerine Bir Çalışma", Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Cilt 3, Sayı:2, 2001

Abdullah POLAT
Makine Yüksek Mühendisi
Birleşim Mühendislik

Kısa Kısa

KISA

KISA

Volt (V):

Elektrikte potansiyel farkı (gerilim) birimidir. Bir Ohm'luk bir direnç üzerinden 1 Amper'lik elektrik akım geçmesi halinde direncin 2 ucu arasındaki gerilim 1 Volt'dur. Adı pilin mucidi İtalyan fizikçi Alessandro Volta'dan gelir.

Amper (A):

Elektrikte akım şiddeti birimidir. İletken madde üzerinde potansiyel farkı yani gerilimin etkisi sonucunda elektronların hareketi ile tanımlanır. Adını Fransız fizikçi Andre Marie Ampere'den almıştır.

Kaçak Akım Koruma Rölesi:

Elektrik tesisatında oluşan hata akımını algılayarak devreyi kesen devre koruma elemanıdır. 30 mA insan hayatı koruma, 300 mA yangına karşı koruma sağlar.

Duman Dedektörü:

Yangın anında oluşan dumana algılayarak panele ihbar veren Yangın Algılama Sistemi elemanıdır.

Yangın İhbar Butonu:

Yangın tehlikesi halinde, insanların camını kırıp butona basması sayesinde panele ihbar veren Yangın Algılama Sistemi elemanıdır.

Parafudr:

Yıldırım gibi ani aşırı gerilim darbelerinde, oluşan darbeyi toprağa ileterek sistemi koruyan devre koruma elemanıdır. Normal çalışma esnasında yalıtkan olan eleman, darbe aldığı anda iletken hale geçer.

Paratoner:

Havadaki elektrik yükünün ve yıldırım gibi bulutlarda meydana gelen yüksek elektrik akımının, binalara zarar vermeden toprağa iletilmesini sağlayan tesisat kısmıdır.

GAYRİMENKULDE 'KADININ ADI VAR'

'Erkek işi' olarak görülen inşaat sektörü, günümüzde kadınların da aktif katılımıyla daha kaliteli, disiplinli ve estetik kaygısı yüksek yapılar üretmeye başladı.

Yazı: **Esra GÜZELLER**
Koordinatör
Birleşim İnşaat

Özellikle kadınların daha çok kullandıkları, vakit geçirdikleri konutların yine kadınlar tarafından tasarlanmasının hatta inşa edilmesinin çok önemli olduğunu belirtmek isterim. Çekmeköy'de yapımı tamamlanmak üzere olan Birbahçe projesinde yaşayarak bunu tecrübe ettik ve kadınların günlük hayattaki pratik yaşam deneyimlerini çalışırken ürettikleri yapılara aktardıklarına deneyimledik. Birleşim İnşaat olarak, şu anda Çekmeköy projemizde koordinatöründen, mimarına, satın alma ve tasarım müdüründen, satış müdürümüze kadar, hemen her adımda kadınların söz sahibi olduğu bir proje gerçekleştiriyoruz. Tedarikçi ve taşeron firma yöneticilerimizin de birçoğu kadın. Tasarımın hemen her aşamasında masa başında toplanıp biz olsak nasıl bir ev isteriz, günlük hayatta anne ve kadın olarak konforlu ve fonksiyonel bir evde yaşamak için bize neler gerekiyor diye soruyoruz. En başından bütün detaylarını düşünerek, estetik ve fonksiyonel yaşam alanlarını oluşturmaya gayret ediyoruz. Bu amacımızı da Birbahçe projemizde aldığımız geri dönüşler sayesinde layığıyla yerine getirmiş olduğumuzu görüyoruz.

Birleşim İnşaat olarak, nüfusun yarısının kadın olduğu bir ülkede yalnızca erkeğin üretmesinin yetersiz olduğunu düşünüyoruz. Kadının da çalıştığı ülkelerde ekonomi büyür, güçlenir, kalkınma ve refah düzeyi artar. Kadın eli değen iş daha detaylı, daha yaratıcı ve daha düzenli ilerler.

Şirketimizde, şantiye ve merkez ofisten oluşan genel kadromuzun % 56' sı, merkez ofis kadromuzun % 84'ü ve yönetici kadromuzun % 75' i kadındır. Bu tablo bizler adına oldukça gurur verici.

Birleşim Grup içerisindeki kadın sayısını ve kadın etkinliğini arttırmak için yapmış olduğumuz çalışmaların yanı sıra tüm sektör içinde de bu çalışmalarını sürdürmek istedik. Bu kapsamda da gayrimenkul sektöründe kadın çalışmaları konusunda çok güzel işlere imza atmış, sektördeki kadınları bir araya toplayan, onların ilerlemesinde önlerine çıkan engellere ve bu engellerin çözümüne değinen Gayrimenkulde Kadın Liderler Platformu (GKLP) 'na katılarak faaliyetlere başladık. Bu amaçla sektör içinde kendi alanımızda etkinlik göstermek için GKLP proje grupları içerisinde "İnşaatta Kadın Proje Grubu" başkanlığını ve diğer grup başkanı arkadaşlarıyla birlikte "Genç Liderler" grubunun yürütücülüğünü üstlenmiş bulunmaktayım.

Soldan sağa: Elif Nur Selvi (Birleşim İnşaat Plamlama Bütçe Müh.), Funda Alhan (Birleşim İnşaat Satın Alma Müh.), Esra Güzeller (Birleşim İnşaat Koordinatör), Filiz Zorlutuna (Birleşim İnşaat Tasarım Uygulama Müh.)

GAYRİMENKULDE KADIN LİDERLER PLATFORMU

Gayrimenkulde Kadın Liderler Platformu (GKLP), Urban Land Institute (ULI) "Women's Leadership Initiative (WLI)" Türkiye ayağı olarak, 2016 yılında faaliyetlerine başlamış ve gayrimenkul sektörünün önde gelen sivil toplum kuruluşlarını "kadın" başlığı altında bir araya getirerek kurulmuştur. GKLP, gayrimenkul sektöründe çalışan kadınların çalışma hayatlarındaki sorunlarının ve ihtiyaçlarının belirlenmesi, somut ve uygulanabilir çözüm önerilerinin geliştirilebilmesi amacıyla, sektörünün öncü kadın yöneticilerinin katkılarıyla oluşturulmuştur.

2019-2021 DÖNEMİ İÇİN ULI GAYRİMENKULDE KADIN LİDERLER BAŞKANI VE PROJE GRUBU BAŞKANLARI

Pınar Saklayan, Neşecan Çekici (Başkan), Av. Pınar Ersin Kollu (Kadın Kanaat Önderleri ve Nitelikli İnsan Kaynağı), Ayşe Hasol Erkin (Onursal Başkan), Elvan Oktar (Araştırma ve Bilgi Yönetimi), Sibel Ahiöğlü Arısan (Yönetim Kurulunda Kadın), Buket Hayretçi (Mentorluk), Fatma Çelenk (Kurumsal İlişkiler), Melda Bayraktaroğlu (Eğitim), Nil Yıldızalp (Organizasyon ve İletişim), Harika Uyanık Tanrılı (Fon Yaratma), Esra Güzeller (İnşaatta Kadın)

GAYRİMENKULDE KADIN LİDERLER PLATFORMU ARAŞTIRMA SONUÇLARI

Gayrimenkulde Kadın Liderler Platformu'nun öncülüğünde, Türkiye'deki gayrimenkul sektöründe çalışan kadınların durumunu gösteren, "Maskülen Sektörde Kadın Olmak" araştırmasının sonuçları açıklandı.

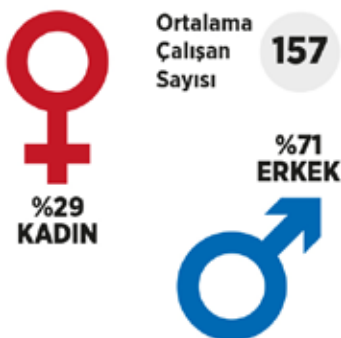
2018-2019 da Gayrimenkulde Kadın Liderler Platformu adına ERA Research & Consultancy ve XSights Araştırma & Danışmanlık tarafından yapılan araştırmada Türkiye'deki gayrimenkul sektöründe çalışanların yüzde 29'unun kadın olduğu bildirildi.

Türkiye gayrimenkul sektöründe çalışan kadınların profillerinin belirlenmesi ve sektörde çalışan kadınların kariyer gelişimlerinin, beklentilerinin anlaşılması, engeller ve motivasyon faktörlerinin tespit edilmesi amacıyla yapılan çalışma anlamlı sonuçlar gösteriyor.

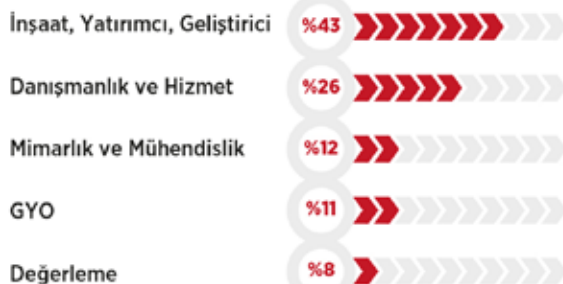
SEKTÖRÜN 3'TE 1'İ KADINLARDAN OLUŞUYOR

ÇALIŞILAN FİRMA PROFİLİ

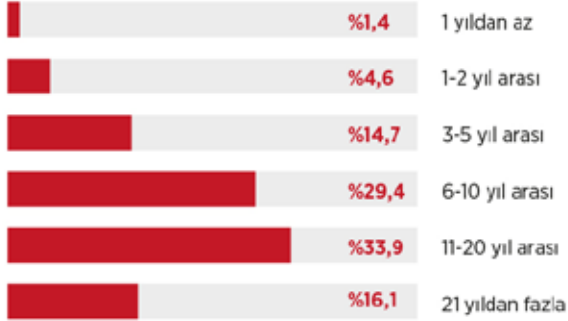
Sektörde kadın çalışan oranı %29' dur ve bunların %43' lük dilimi inşaat, yatırımcı, geliştirici firmalarda çalışmaktadır.

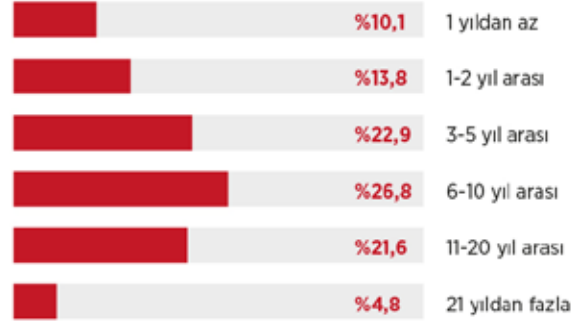
Faaliyet Alanı

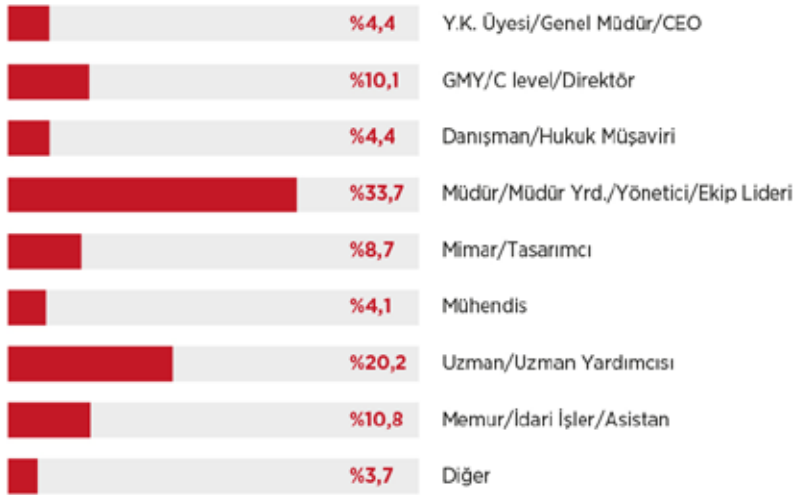
Çalışma Hayatı Süresi

Gayrimenkul Sektöründe Çalışma Süresi

Unvan

Kadınların kariyerlerinde en önemli konu "**objektiflik**"tir. Bu şirket kültüründe, terfi uygulamalarında, işe alımda ve performans değerlendirmede önemli bulunan bir konudur.

Uzman Görüşü

GAYRİMENKULDE KADIN LİDERLER PLATFORMU EŞİTLİKÇİ BAYKUŞ ÖDÜLÜ ALDI

Gayrimenkulde Kadın Liderler (GKL) Platformu, Türkiye Araştırmacılar Derneği tarafından bu yıl yedincisi düzenlenen Baykuş Ödülleri'nde, 'Maskülen Sektörde Kadın Olmak' araştırması ile 'Eşitlikçi Baykuş Ödülü' aldı. Araştırma dünyasının Oscar'ı kabul edilen ödülü, Platform adına GKL Başkanı Neşecan Çekici, araştırmayı gerçekleştiren ERA Research & Consultancy ve XSights Araştırma & Danışmanlık temsilcileri birlikte aldı.

Eşitlikçi Baykuş Ödülü'ne layık bulunan 'Maskülen Sektörde Kadın Olmak Araştırması' GKL Araştırma Proje grubu üyeleri Buket Hayretçi, Pınar Ersin Kollu, Neşecan Çekici, Füsun Yılmaz Philipsson, Elvan Oktar, Özge Sivakçı ve Dilek Pekdemir'den oluştu.

Türkiye Araştırmacılar Derneği tarafından bu yıl ilk kez eklenen Eşitlikçi Baykuş kategorisi, Toplumsal Cinsiyet Eşitsizliğinin nedenleri, sonuçları, toplumsal ve kültürel analizine dair gerçekleştirilen ve bu alanda kamuoyunda farkındalık yaratmayı amaçlayan araştırmaları teşvik etmeyi amaçlıyor.

Gayrimenkulde Kadın Liderler Platformu, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü nedeniyle "Kendini İnşa Etmek" motto-suyla The Badau'da düzenlediği etkinlikte bir araya geldi.

Neşecan Çekici (GKLP Başkanı),
Esra Güzeller (GKLP İnşaatta Kadın Proje Grubu Başkanı)

BİNEK OTO GİDERLERİNE KISITLAMA

Şirketimize araç satın alsak mı, yoksa kiralsak mı daha avantajlı diye hep sorgulanır. Dergimizin 14'ncü sayısında bu konu ile ilgili bir yazımız vardı, maalesef orada yazılanlar artık güncel değil.

Ülkemizde çok sık değişen ekonomik verilerden dolayı kamu ihtiyaçlarını belirleyen bütçelerin sürekli artmasına sebep olması ve buna paralel olarak vergi gelirlerini artırıcı düzenlemeler yapılmasına ihtiyaç duyuluyor. İşte bu düzenlemelerden biri de "Binek Oto Gider Kısıtlaması".

Mevzuat

Maliye bu uygulama ile şirketlerin aktifine kayıtlı veya kiralanan binek otoların, %70 şirketin faaliyeti ile ilgili, %30 özel ihtiyaçlarımız için kullandığını öngörmüş olmalı ki, Gelir Vergisi Kanunu'nun İndirilecek Giderler başlıklı 40'nci ve Mesleki Giderler başlıklı 68'nci maddelerinde değişikliğe gidildi.

Şirketler, aktifine kayıtlı veya kiraladıkları binek otomobilleri şirket patronlarının kullandığı gibi bazı personellerine de tahsis ediyorlar. Tahsis edilen bu araçlar çoğu zaman hafta sonları ve resmi tatil günleri de dâhil 7/24 personelin zimmetindedir. Yok, bizim şirketimiz 7/24 şirket faaliyeti için kullanıyor bunu da ispat ederiz diyebilirsiniz ama haklı da olsanız bu kısıtlamaya tabisiniz.

01.01.2020 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere aktife kayıtlı veya kiralanan binek otomobillere ait gider, amortisman ve kiralama bedellerinin gider yazılmasına getirilen kısıtlama.

Şöyle ki; faaliyetleri tamamen veya kısmen binek otoların kiralananması işi ile ilgili olanlar, bu amaçla kullandıkları araçlar hariç olmak üzere, binek otomobillere ait her türlü giderlerin (akaryakıt, tamir bakım, otopark, otoyol, köprü geçişleri vb.) %70'i,

- kiralanan binek otomobillerin aylık kira bedelinin 5.500.-TL'na kadar olan kısmı,
- binek oto alımlarında ödenen ÖTV ve KDV toplamının en fazla 140.000.-TL,

gider olarak kabul edilecek, aşan kısımları kanunen kabul edilmeyen gider olarak dikkate alınacak.

Amortismanlara uygulanacak gider kısıtlamasında ise; ilk binek otomobil alımlarında ödenen KDV ve ÖTV'nin alındığı tarihte gider olarak mı ya da araç maliyetine ilave edilerek amortismanına mı tabi tutulacağı mükelleflerin tercihine bırakıldığından, ilk alısta ödenen KDV ve ÖTV giderleştirilmiş ise maksimum 160.000.-TL'na isabet eden amortisman tutarı gider kabul edilecek, aşan kısmı kanunen kabul edilmeyen gider olarak dikkate alınacak.

İlk alısta ödenen KDV ve ÖTV araç maliyetine ilave edilmiş ise maksimum 300.000.-TL'na isabet eden amortisman tutarı gider olarak kabul edilecek, aşan kısmı kanunen kabul edilmeyen gider olarak dikkate alınacak.

İkinci el binek araç alımlarında maksimum 300.000.-TL'na isabet eden amortisman tutarı gider olarak kabul edilecek, aşan kısmı kanunen kabul edilmeyen gider olarak dikkate alınacak.

Katma Değer Vergisi'nin 30. maddesine göre, indirim kabul edilmeyen giderlere ait KDV'lerin de indirimi konusu yapılamayacağından buna isabet Katma Değer Vergileri de kanunen kabul edilmeyen gider olarak dikkate alınması gerekiyor.

Şirketinize araç alırken veya kiralarken karar vermenize yardımcı olacak ve de giderlerinin ne şekilde dikkate alınacağına dair kısıtlamalarını özet tablo halinde gösterecek olursak;

GİDER TÜRÜ	KISITLAMA TÜRÜ	GİDER YAZILACAK ÜST LİMİT	KANUNEN KABUL EDİLMİYEN KISIM
Her Türlü Araç Giderleri	Gider	%70	%30
Giderlere ait KDV	KDV	%70	%30
Binek Oto Kiralama	Kira	5.500,- TL	5.500- TL aşan kısmı
Binek Oto Kira KDV	KDV	5.500.-TL'na isabet eden	5.500- TL aşan kısmı
Sıfır İlk araç alımında	ÖTV+ KDV	140.000,- TL	Aşan kısmı
Sıfır İlk araç alımında	Amortisman (Vergileri Giderleştirilmiş ise)	160.000,-TL'na isabet eden	Aşan Kısmı
Sıfır İlk araç alımında	Amortisman (Vergiler Maliyete İlave edilmiş ise)	300.000,-TL'na isabet eden	Aşan Kısmı
İkinci El araç alımında	Amortisman	300.000,-TL'na isabet eden	Aşan Kısmı

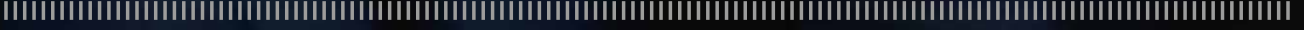
Şimdi son çıkan gider kısıtlaması uygulamalarına göre araç satın alma mı, kiralama mı daha avantajlı olduğu sorusunun cevabı daha da karmaşık hale gelmiş durumda. Kiralanan aracın kira bedeli, satın alınacak aracın satın alma bedeli, kısaca aracın segmentine dolayısıyla bedeline göre avantajlarının değiştiğini görüyoruz.

Fahri KÖSE
S.M.Mali Müşavir
Birleşim Grup Mali Müşaviri
www.fahrikose.com

ADİ KONKORDATOYA GENEL BAKIŞ

Ticaret hayatındaki olumsuz durumlar karşısında, işletmelerin iflas etmeksizin bu olumsuz durumu atlatması ve ticaret hayatına devam etmesini sağlamaya yönelik hukukumuzun öngördüğü birtakım düzenlemeler mevcuttur.

Bu hukuki düzenlemelerden yaygın olarak kullanılan iflas erteleme kurumu, 7101 Sayılı "İcra ve İflas Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun" ile yürürlükten kaldırılmış, aynı kanun ile yeniden düzenlenen konkordato kurumu ise daha aktif bir şekilde kullanılmaya başlanmıştır. Konkordato kurumu kendi içerisinde adi konkordato, iflas sonrası konkordato ve malvarlığının terki suretiyle konkordato olmak üzere 3 ana türde karşımıza çıkmaktadır. Bu yazımız ile uygulamada en sık karşılaşılan adi konkordatoya genel bir bakış yapılacaktır.

Konkordato, İcra ve İflas Kanunu (İİK) 285. maddesinde belirtildiği şekli ile "Borçlarını, vadesi geldiği hâlde ödeyemeyen veya vadesinde ödeyememe tehlikesi altında bulunan herhangi bir borçlu, vade verilmek veya tenzilat yapılmak suretiyle borçlarını ödeyebilmek veya muhtemel bir iflâstan kurtulmak için..." başvurabileceği hukuki bir yol şeklinde tanımlanmaktadır. Konkordato başvurusu ile birlikte borçlu, mahkemeye iflastan ne şekilde kurtulabileceği yönündeki somut rapor ve delillerini sunacak, bu doğrultuda da alacaklıları ile masaya oturarak borçlarını yapılandırabilecek ve ticari hayatına devam edebilmek için bir fırsat yakalayacaktır. Yine borçlunun iflasını isteyebilecek her alacaklı, mahkemeye vereceği gerekçeli bir dilekçe ile borçlu hakkında konkordato talep edebilecektir. Konkordato başvurusu ile konkordato süresince borçlunun

malvarlığının korunması ve ticari faaliyetinin devam etmesi amaçlanmakta ve bu suretle de borçların ödemesi beklenmektedir.

Konkordato başvurusu ile borçlu tarafından İİK 286. maddesinde öngörülen belgelerin mahkemeye sunulması gerekmektedir. Bu belgelerin eksiksiz bir şekilde mahkemeye sunulması halinde, mahkeme tarafından öncelikle "geçici mühlet" adı altında borçluya 3 aylık bir süre verilecek ve bu süre zarfında borçlunun mallarının muhafazası için gerekli görülen tüm tedbirler alınacaktır. Mahkeme tarafından verilen bu geçici mühlet kararı ticaret sicil gazetesi ve Basın-İlan Kurumu'nun resmi ilan portalında ilan edilecek, tapu müdürlüğü, ticaret sicil müdürlüğü ve ilgili diğer kurumlara derhal bildirilecektir. Borçlunun mallarının muhafazası için alınacak tedbirlerin başında ise borçlu aleyhine icra ve iflas işlemlerinin başlatılmaması, başlatılmış olan işlemlerin ise durdurulması yer almaktadır. Böylelikle borçlu mallarının cebri icra yolu ile haczedilmesi ve satışı engellenecek, borçlunun ticari faaliyetini sürdürmesi sağlanacaktır.

Mahkeme tarafından verilecek bu geçici mühlet içerisinde konkordatonun başarıya ulaşip ulaşmayacağına denetlenmesi için geçici konkordato komiseri görevlendirilecektir. Borçlu veya geçici komiserin talebi üzerine mahkeme tarafından geçici mühlet 2 ay daha uzatılabilecektir.

Geçici mühlet süresi içerisinde mahkeme tarafından kesin mühlet verilmek üzere duruşma yapılacaktır, bu duruşma ile geçici komiserin raporu ve alacaklıların itirazlarının değerlendirilerek konkordatonun başarıya ulaşacağına anlaşılması halinde, bu kez mahkeme tarafından borçluya 1 yıllık kesin mühlet verilecektir. Bu 1 yıllık kesin mühlet içerisinde geçici komiser görevine devam edebileceği gibi yeni komiser görevlendirilmesi de mümkündür. Aynı zamanda mahkemece uygun görülmesi halinde yedi alacaklıyı geçmemek üzere, alacaklıların hukuki niteliği de dikkate alınarak bir alacaklılar kurulu oluşturulabilecektir. Bu durumda kanunun öngördüğü süreler içerisinde alacaklılar kurulu toplantısı yapılacak ve kararlar oy çokluğu ile alınacaktır. İşbu alacaklılar kurulu toplantısına komiser başkanlık edecek ve oy çokluğu ile bir konkordato projesinin kabul edilmesi sağlanmaya çalışılacaktır. Mahkeme tarafından verilen 1 yıllık kesin mühlet, komiserin veya borçlunun talebi ile mahkeme tarafından 6 aya kadar daha uzatılabilecektir.

Yürütülen konkordato süreci sonucunda borçlunun durumunun iyileşme gösterdiğinin komiser raporu ve sunulan konkordato projesi ile anlaşılması halinde mahkeme tarafından kesin mühlet içerisinde konkordato projesi tasdik edilecektir. İşbu konkordato projesinin yerine getirilmesini sağlamak için gerekli gözetim, yönetim ve tasfiye tedbirlerini almak üzere bir kayyım tayin edilebilecek ve bu durumda kayyım tarafından düzenli olarak mahkemeye rapor sunulacaktır. Borçlu tarafından tasdikli konkordato projesine uygun davranılması ve projenin olumlu sonuç vermesi neticesinde ise konkordato amacına ulaşacak ve borçlunun normal ticari hayatına dönmesi sağlanmış olacaktır.

Konkordato sürecinin amaçlandığı şekilde yürütülmesi ve/veya süreç içerisinde sonuç vermeyeceğinin anlaşılması halinde ise mahkeme tarafından konkordato talebinin reddi ile konkordato süreci sonlanacak ve iflasa tabi borçlular için mahkeme tarafından resen iflasa karar verilecektir.

Av. Onur Gemici
Birleşim Mühendislik

GÜLSİN ONAY KORONA GÜNLERİNDE RUHUMUZUN İLACI OLDU

Türkiye'nin en iyi kadın piyanistlerinden Gülsin Onay. Başarısı tartışılmaz. Ancak onun sahnedeki duruşu gibi hayattaki duruşu da birçok insana örnek oluyor. Mütevazılığı, naif karakteri ve sürekli gülen yüzü de en az yorumladığı eserler kadar insanı derinden etkiliyor. Koronavirüs nedeniyle evimize hapsedüğümüz günlerde bana en iyi gelen şeylerden biri oldu Onay. Sadece bana da değil, o günü, sosyal medyadan verdiği canlı yayını izleyen benimle birlikte 1 milyon kişiye de iyi geldi. Müziğin iyileştirici özelliğini bu kadar hissettiğim başka bir an olmamıştı.

Yazı: Serkan OCAK

Röportaj

Onay, iptal olan konserlerinin yerine hayatında ilk kez sosyal medya üzerinden canlı bir konser verdi. Ardından pek çok sanatçıya da bu konuda örnek oldu. Aldığı tepkilere kendisi bile şaşırды. Bu konserlerine tıpkı gerçek konsere çıkacakmış gibi hazırlandı. Elbisesini giydi, makyajını yaptı. Işığını ayarladı... Ardından cep telefonunu masasının üzerine koyduğu şeffaf vazoya yasladı ve kayda başladı.

Devlet sanatçısı Onay, 'Birleşim Dergi' okurlarına hem ilk kez yaşadığı bu deneyimi, hem de Paris'te kadınların alınmadığı bir dönemde girdiği konser-vatuardan, çaldığı dünyaca ünlü orkestralara kadar kariyerindeki önemli dönüm noktalarını anlattı.

En çok merak ettiğim soruyla başlamak istiyorum. Sosyal medyadan verdiğiniz bu konsere o kadar ilgi olacağını bekliyor muydunuz?

Bu kadar çok kişinin izleyeceğini tahmin etmiyordum.

Kaç kişinin izleyeceğini düşünüyordunuz?

En fazla 'birkaç bin kişi filan izler' diyordum. Bazen 50-60 bin kişinin izlediği oluyordu.

Daha önce de sosyal medyadan konser verdiniz mi?

Bu şekilde canlı değildi. Kayıtları koymuştum.

Biraz bize o günü anlatabilir misiniz?

Sabah karar verdiğimde konser zamanına kadar çok yorum yapıldı. Heyecanım aslında erkenden başlamıştı. Tıpkı bir konsere nasıl hazırlanıyorsam öyle hazırlandım. İlgi olacağını hissettim. Çok güzel geldi bana. İptal olan konserlerimin telafisi gibi oldu. Çalarken de tam bir konser atmosferindeydim. Kon-santrasyonumu bozmadım. O gün yalnızdım. Sonunda bittiğinde de çok çok mutlu oldum.

Yalnız mıydınız? Peki, kamerayı kim ayarladı? Nasıl hallettiniz?

O gün eşim yoktu. Ütü masasını çektim. Onun üzerine vazo koydum. Vazonun tam ağzına telefonu koydum. Tripodum yoktu. Önce bir prova yaptım. Konser elbiselerimi giydim. Konsere başladım.

Peki, kaç kişi izledi?

Kayıt online duruyor. O anda bile yüzbinlerce kişi izledi. Toplamda da yaklaşık 1 milyon kişi izledi o konseri.

Bugüne kadar bir konserinizde en fazla kaç kişi izlemiştiniz?

Bir keresinde 19 Mayıs'ta Anıtkabir'de konser vermiştim. 50 bin kişi vardı. Sanırım en kalabalık konserim bu olmuştu. Hiçbir zaman sosyal medyadaki kadar bir sayıya ulaşamamıştım.

Daha önce böyle bir şeyi denemediğiniz için hayıflandınız mı?

Bugüne kadar açıkçası hiç eksikliğini hissetmemiştim.

Sosyal medyanın gücüne inanıyor musunuz?

Ben aslında sosyal medyaya çok güveniyorum. Çok da kullanıyorum. Kendimi sosyal medya ile asla yalnız hissetmiyorum. Gittiğim yerlerde bana eşlik ediyor. Gücüne de inanıyorum. Pek çok konuda... Güzel kullanılırsa çok güzel şeyler yapılabilir. Gümüşlük Festivali'ni bu yıl online mı yapalım diye düşünüyoruz. Hem canlı olacak hem de online...

Sonuçta bir salon yok. İzleyicinin varlığını hissetmiyorsunuz... Bu anlamda nasıldınız?

Salonda dinleyicinin varlığını hissetmek önemli tabii. Ama orada da öksürük vs rahatsız edici bir durum olmadığı sürece müziğe girdiğiniz andan itibaren şeffaf bir balonun içinde gibisiniz. Müzik kendisi yaratıyor bu dünyayı. Varlığını hissetseniz de tek tek düşünmüyorsunuz dinleyicileri.

Klasik müziğin ruhunda mı var bu durum sizce?

Sanırım evet. Ruhu böyle. Uzun soluklu eserler var. Diyelim 2-3 dakikalık şarkıda; pop, rock vb. başka türlü şarkılar eserler olursa karşılıklı etkileşim oluyor. Göz göze geliniyor. O şarkılardaki gibi değil klasik müzik. Kendi mimarisi, bütünlüğü var. Kesinlikle başka bir boyut... O an başka bir dünyadasınız. Sanal ortamda aslında biraz böyle oldu. Dinleyicilerin çok dikkatli dinlediğini gördüm. Farklı bir şey oldu. İnanılmazdı! Başka bir Gülsin Onay çıktı. Kendimle tanışmış oldum.

Biraz kendinizden bahsedebilir misiniz? Nasıl bir hayatınız var, nerede yaşıyorsunuz?

Benim yaşadığım birkaç ev var. Eşim İngiltere'de, Cambridge Üniversitesi'nde matematik profesörü. Dolayısıyla Cambridge'de bir evimiz var. Ankara'da lojmanda bir evimiz var. İstanbul'da var. Yazları konser verdiğim Gümüşlük 'te var. Hepsinde de yaşıyoruz. Konserler nedeniyle de çok fazla seyahat ediyorum.

Bugüne kadar kaç ülkede konser verdiniz?

80 ülkede konser verdim. Çok yoğun konser veriyorum. Korona dolayısıyla en az 30 konserim iptal oldu.

Gülsin Onay sizce neden bu kadar çok seviliyor?

Bilmem aslında bunu size sormak gerekiyor... Müzikalitenin dışında, herkesle ilgilenmeye çalışıyorum. Samimiyet sanırım hissediliyor. İşin sırrı verici olmak ve sevgi... Beni en çok mutlu eden şeyse, klasik müziği ilgisi olmayanlara sevdirdiğimi düşünüyorum. 13 -14 yaşlarında genç kız çocuklarına örnek olmak, onların geleceğine dokunmak benim için paha biçilmez. Anneler bana kızım sizi örnek aldı, şimdi konservatuarda okuyor diyorlar. Dünyanın en mutlu insanı oluyorum o anda. Bunlar inanılmaz. Ömrümün sonunda 'Bu yaşantıda en çok tatmin olduğun konu neydi?' diye sorsalar cevabım şu olurdu: 'Genç kızlara örnek olup müziği aşılacak'.

Sizi örnek alan isimlere örnek verebilir misiniz?

Handi Dalkılıç var. Selin Şekeramber... Onlar kariyer olarak seçiyor bunu. Piyanist olmayı benim konse-
rimden sonra karar vermişler. Konserimde karar verdiklerinde üzerimdeki elbisemi bile hatırlıyorlar. Demek ki çok güzel sahne duruşumla etkiliyorum insanları ne mutlu bana. Selin bir keresinde 'Siz çalarken ne kadar rahat çalışıyordunuz ama sonradan anladım ne kadar zor olduğunu' dedi bana...

Evet, çalarken çok rahat görünüyorsunuz, bu doğru. Çok sakinsiniz. Vücut diliniz de pek çok piyaniste göre farklı.

Coştuğum zamanlar da oluyor. Konçerto çaldığımda mesela... Çaykovski örneğin... Ama doğru genelde sakın sakın çalarım. Eforsuz piyano tekniğini hocalarım borçluyum. Bu da bir ekoldür. Ferruccio Busoni'nin öğrencisinin öğrencisinin öğrencisiyim. O hocaların farklı teknikleri vardı. Hepsinin sentezini yaptım. Efor sarf etmeden virtüöziteyi sağladım. Hem kontrolü hem de konsantreyi sağladım.

Parmakların dışında vücut da çok önemli değil mi? Bunun da bir çalışma tekniği var mı?

Evet, çok doğru. Bu da bir efor gerektiriyor. Kimse bilmez ama önemli bir nokta. Öğrencilerime de ak-

tarmaya çalışıyorum. Sporcular nefes, adale, esneme, soğumaya nasıl önem veriyorsa piyano çalarken de verilmeli. Çok önemli. Hatta çok büyük yanlışlarla kendini sakatlayanlar bile olabiliyor. Çalarken değil ama egzersiz yaparken sakatlanıp uzun süre devam edemeyenler var. Pek bilinmez ama çok enteresan sportif bir tarafımız var. Eğitim ve çalışma gerektiriyor. Adalelerin kontrolü, beden tekniği şart.

Peki çalarken o ruhu, duyguyu nasıl karşı tarafa geçiriyorsunuz?

Her şey beyinden kaynaklanıyor. Parmağınızı piyanonun üzerine koyduğunuzda komut vermezseniz durur. Kaldır indir komutu gerekir. Aynı şekilde notayı gördüğünüzde tek bir nota, satır değildir o... Tüm sayfanın hatta 60 sayfanın tamamı beyninizde olması gerekiyor ki gördüğünüz notayı nasıl ifadeyle çalacağınızı beyninize yerleştirin. Hüzünlü, neşeli armoniler var. İşlemeler, triller, gamlar, arpejler... Onları analiz edeceksiniz. Tek tek nerede ne var bileceksiniz. Bestecinin ruhu burada ortaya çıkıyor. Bu analizlerin hepsi için beyin komut veriyor. Kalbiniz ve ruhunuz da katılıyor buna... Sonra da adaleler katılıyor. Antrenman gerekli. Çok zor pasajlar var, antrenmansız onlara ulaşmak mümkün değil.

Biraz da kadın olmayı konuşmak isterim dünyanın her yerinde kadın olmanın güçlükleri yaşanıyor. Siz çok önemli, dünyanın tanıdığı bir kadın sanatçısınız. Eğitim dönemlerinizde, sonrasında kadın olduğunuz için zorlandığınız oldu mu hiç?

İlk kez bu konudaki problemimi 14 yaşındayken yaşadım. Paris Konservatuarı'na kız öğrenci kabul etmiyorlardı. Oraya gitmek istiyordum. 1968'de oluyor bu olay. O dönemlerde 'Kadınlar bu işi zevk için yapsın', 'Kadınların güçleri yetmez', 'Nasılsa evlenip bırakacaklar' şeklinde anlayışlar var. Paris'te böyleydi. Berlin'de de o dönemler farklı değildi. Örneğin bugün dünyaca ünlü Berlin Flarmoni Orkestrası'na o dönemler kadın almazlardı. Fakat ben bunları hiç umursamadım. Kız öğrencilerin alınmaması ile ilgili resmi bir kural yoktu ancak yazılı olmayan bir kuraldı bu. Tatlı bir inatçıydım. Gittim çaldım ve Paris Konservatuarı'na ilk giren kız öğrencilerinden oldum. Okula girdikten sonra zorluk çekmedim.

Peki, nasıl geçti öğrenciliğiniz?

Hiç unutmadığım anılarımdan birini anlatayım. Bir gün Rachmaninov 3. Konçertosunu çalmak istediğimi söyledim. Hocam bana 'Biraz daha büyü kızım, kuvvetlenmen lazım' dedi. Ben gizli gizli konçerto-yu bitirdim. Bir gün gelip derste başladım çalmaya. Hocam kesti. 'Bekle' dedi. Dışarı çıkıp bütün öğretmenleri çağırmış. Büyük isimler vardı. Hepsini dinledi. Çok şaşırdılar.

Türkiye’de de Adnan Saygun’la çalıştınız...

Evet, iki sene çok sıkı bir eğitim oldu. O bana çok inandı. ‘Günün birinde birinci olacaksın’ diyordu. ‘Dünyanın en önemli orkestraları ile çalışacaksın. Hiçbir güçlüğe yenilmeyeceksin’ diyordu. Bunları aşıladı bana. Öyle bir güç vermişti ki bana... Müzikal temelleri farklıydı. Edebiyat üzerinde verdikleri de çok önemliydi. Mevlana’yı, Yunus Emre’yi çok iyi bilirdi. Beethoven’in tüm senfonilerini analiz yaptık. Küçük çocukken beni çok iyi yetiştirdiler. Fransa’ya çok güvenerek gitmiştim. Kimseden korkum yoktu. Ama bir gün geri döneceğimi biliyordum. Beş yıllık sınıfı bir yılda bitirdim. Üstelik en yüksek notaları almıştım. 100 üzerinden 99 aldım. Benden sonraki en yüksek not 92’ydi. Tüm eğitim boyunca böyle gitti. Sekiz yıl kaldım Paris’te. Okul çabuk bitti ama sonrası yarışma hazırlıkları ile geçti.

Çok fazla konser veriyorsunuz. Peki, eğitim için vakit ayırıyor musunuz? Öğrenciler yetiştirmek gibi bir hayaliniz var mı?

17 yıldır Gümüşlük’te master classtar yapıyorum. Düzenli bir ders vermiyorum. Bilkent Müzik Fakültesi’nde de master classtarım var. İzmir Kültür ve Sanat Vakfı’nda eğitimler düzenliyorum. Ama bu eğitimler birer hafta sürüyor. Dünyanın farklı yerlerinde de oluyor. Jüri üyesi olarak da çok katılıyorum. Tabi her yere gitmem mümkün değil. Çok davet alıyorum. Ama benim önceliğim hep konserler oldu.

Ömrünüzün sonuna kadar böyle mi devam edecek?

Sağlığım elverdiği sürece konser vermeyi düşünüyorum. Televizyon programlarım da var. Şu anda TRT 3’te her salı yayınlanıyor. Bu yayınlardan üçünü 80 yaş üstü piyanistlere adadım. Bir de baktım 80 yaş üstü inanılmaz kalabalıkmiş. Kimi 82, kimi 84 yaşında hâlâ konser veriyor. Ben de böyle olmayı istiyorum. Sanırım eğitime zaman bulamayacağım. Ama sormak isteyen her zaman yanıma yaklaşabiliyor.

Gülsin Onay’ın bir günü nasıl geçer? Piyanoya el sürmediğiniz oluyor mu? Her gün saatlerde egzersiz yapıyor musunuz? Piyanodan sıkıldığınız oluyor mu?

Günüm piyano başında çok uzun saatler harcayarak geçiyor. Yataktan kalkar kalkmaz öylesine bir çalışıyorum. Bebeklerin biberon istemesi gibi bir dokunuyorum. Her şeyden bıkarım ondan bıkmam. Çalmadığım gün bile 4-5 saat piyano başında geçer günüm.

Neler çalışıyorsunuz. Hâlâ yeni öğrendiğiniz, geçtiğiniz eserler oluyor mu?

Elbette. Piyanistlerin çok büyük bir şansısıdır bu. Bütün ömrü boyunca mutlaka çalışmadığı eserler vardır. Bir ömre eserleri sığdırmak mümkün değil. Ama bir keman için böyle değildi. Keman için yazılan eser-

lere bir ömür boyunca ulaşabilirsiniz ancak piyano için asla. Neyse ki artık ipad’im var. Tüm notalar onun içinde. Eskiden valizler dolusu nota taşırdım. Artık onları taşımam gerekmiyor.

Birlikte çalıştığınız ve sizi en çok heyecanlandıran orkestralar oldu mu?

Çok fazla. Dünya çapında büyük orkestra şefleri ile konser vermek her zaman büyük heyecan yaratır bende. Vladimir Ashkenazy mesela... Onunla çalıştım. Japonya’da Tokyo Senfoni Orkestrası ile çalışırken çok heyecanlandım. St Petersburg Flarmoni’nin inanılmaz bir tınısı var. Meksika Flarmoni Orkestrası ile çalıştım. Berlin Senfoni Orkestrası ile turne yaptım. Viyana Senfoni ile çalıştım. İnanılmazdı bunlar.

Hayalini kurduğunuz birlikte çalmak istediğiniz bir orkestra kaldı mı?

Evet var. New York Flarmoni ile çalışmadım. Broadway’de Lincoln Center’da çalışıyorlar. Onlarla çalışmayı hayal ediyorum...

ŞAKİR PAŞA AİLESİ

Şakir Paşa (ortada fesli), Halıkarnas Balıkçısı (sağ başta), Şirin ve Nejat Devrim (önde oturan çocuklardan solda ve ortada olanlar) ailenin diğer fertleriyle

Bir defalık mucize...

Algıların köreltilmesiyle sıradanlığa sürüklenen hayatta, sıra dışı çalışma ve eserler nasıl ortaya çıkar ve bu eserleri verenler bu sıra dışılığı nasıl yakalar.

İnsan dünyaya yalnız bir defalığına, tek bir örnek olarak gelmiştir. Dünyaya gelişindeki garip rastlantı ikinci bir kez gerçekleşmeyecektir. Her insan teklifi ile bir mucizedir, tıpkı içinde olduğumuz şu anın bile evrende bir benzerinin yaşanmadığı ve yaşanmayacağı mucizesi gibi.

Ne var ki insan bunu görmezden gelerek geçirir yaşamını. Nietzsche'ye göre bunun nedeni korkudur. Korkunun altında Schopenhauer'in en büyük tespiti olan insanın tembelleğe olan eğilimi yatar. Çünkü insan rahatına düşkündür ve düzeninin bozulmasından korkar. Bu durumda tek yapılması gereken kitleye dâhil olmak ve seri imalat hayatlardan birini seçmektir.

Ancak sanatçılar genellikle her insanın bir defalık bir mucize olduğunun kanıtıdır. Kendine razı olmayı bırakıp insan denen mucizenin farkına varırlar. Sıra dışı hayatların sırrı budur belki de. Duyguların içeriği değil yoğunluğudur sıra dışı yaşamların sırrı. Onlar alışılmışın devamı için köreltmez algılarını, törpülenmez tutkuları. Acıyı, mutluluğu tüm şiddetiyle duyumsamaktan korkmazlar.

Şakir Paşa Ailesi, yaşamı oluşturan şiddetli duyguların ani değişimi ile sıradanlıktan sıra dışılığa geçen yaşamların nasıl sanata döndüğünü defalarca göstermiş bir aile. Ailenin hikâyesi, insanın teklifi ve sadece bir kerelik mucize olduğunu ispatlamak istercesine tutkuları sanata dönüştürmüş, önlerine çıkan Kafkaesk kapılardan tereddüt etmeden geçerek sanata evrilmiş yaşamlarla dolu.

Şakir Paşa...

Küçük yaşta 3 gün arayla anne ve babasını trajik ölümlerle kaybeden üç kardeşten biriydi Şakir Paşa. Ablası Sara'nın çabalarıyla kardeşi Cevat ile birlikte askeri okulu bitirdi. Ordunun her kademesinde görev aldı. Abisi Cevat Girit Valiliği ve Sadrazamlığa, kendisi de Sadrazam Yaverliğine kadar yükseldi. Abisinin talihsiz tayinleri sonucunda verem hastalığına yakalanıp ölmesi sonucunda Saraya küsen Şakir Paşa, Büyükada'ya taşındı. Burada 5 ciltlik

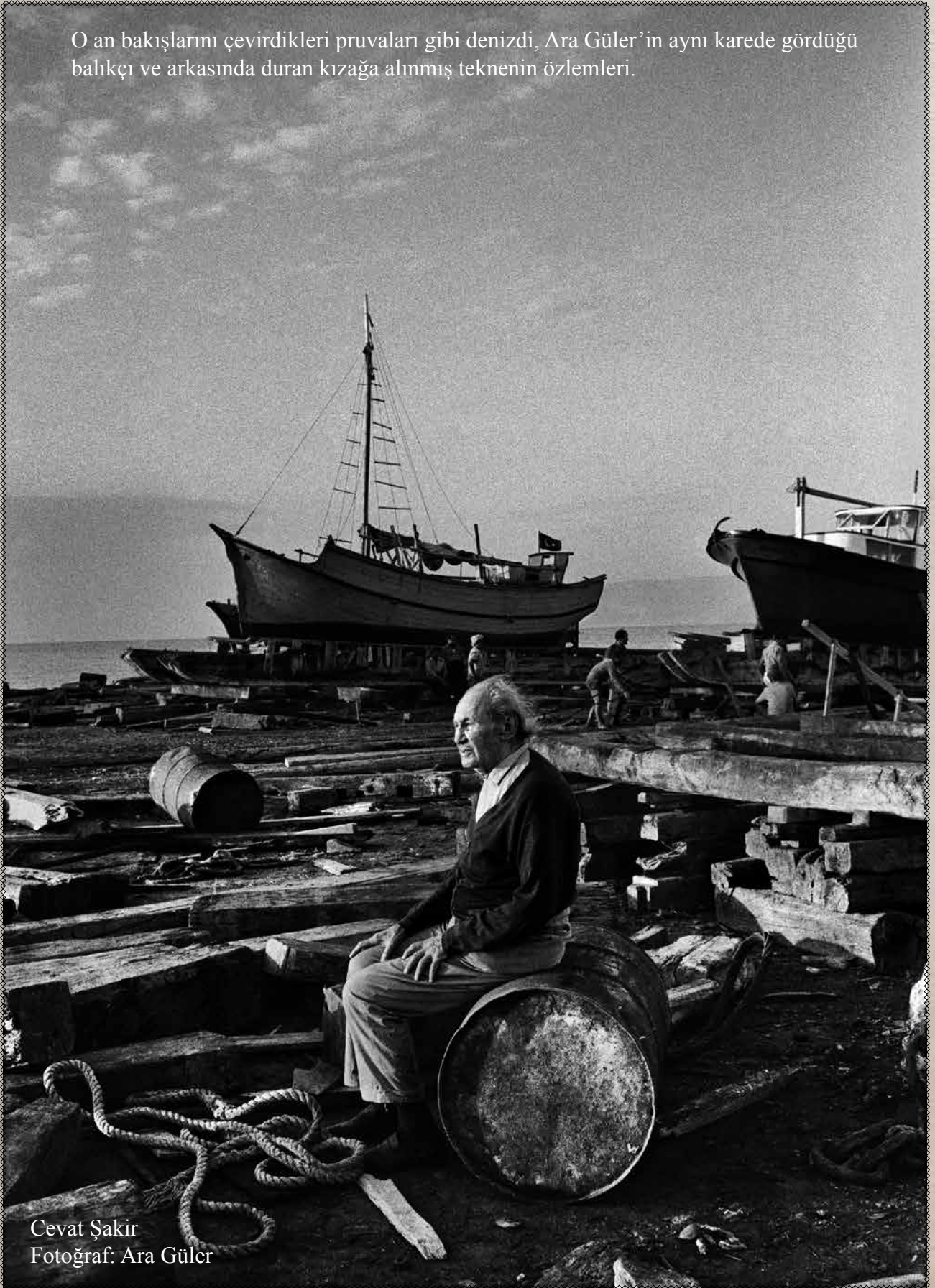
Şakir Paşa

Osmanlı Tarihi'ni yazdı. Selanik'te parasını yatırdığı otel inşaatının Selanik Osmanlı topraklarından çıkınca bir Rum tarafından bombalanarak yıkılması ekonomik sıkıntıların başlamasına yol açtı. Çok iyi bir tarih yazarı, ressam ve fotoğraf sanatçısı olan Şakir Paşa, elinde kalan tek gelir kaynağı Afyon'daki çiftliğinde, üzerinde yıllarca tartışılacak bir trajediyle öldü.

Cevat...

Şakir Paşa ve Girit'te tanışıp evlendiği karısı İsmet Hanım 1886 yılında doğan ilk oğullarına Cevat adını verdiler. Büyükada'da büyüyen Cevat'ın denize hayranlığı küçük yaşta başladı. Robert Koleji bitirdikten sonra denizci olmak istedi ancak ailesinin telkiniyle Oxford Üniversitesi'nde Yakın Çağlar Tarihi eğitimi aldı. Yurt dışındayken evlendi ve ülkeye döndü. Afyon'daki çiftlik evlerinde babası Şakir

O an bakışlarını çevirdikleri pruvaları gibi denizdi, Ara Güler'in aynı karede gördüğü balıkçı ve arkasında duran kızağa alınmış teknenin özlemleri.

Cevat Şakir
Fotoğraf: Ara Güler

Füreya Koral

Paşa ile girdiği bir tartışmada babasını kaza olduğu düşünülen bir trajedi ile vurarak öldürdü. 14 yıl mahkumiyet aldı, 7 yıl hapiste yattıktan sonra yakalandığı verem hastalığı nedeniyle serbest bırakıldı. Dönemin dergilerinde kapak boyadı, resim yaptı ve yazılar yazdı. Takma adla yazdığı "Hapishanelerde İdama Mahkum Olanlar, Bile Bile Ölümüne Nasıl Giderler" başlıklı yazısıyla İstiklal Mahkemesi tarafından idam hükmüyle yargılandı. 3 sene kalebentlik cezası alarak Bodrum Kalesi'ne sürgün edildi. Ankara'dan dönemin şartlarıyla Bodrum'a yolculuğu 3,5 ay sürdü. Vali'nin emriyle Bodrum'da şehir sınırları içerisinde serbest dolaşma hakkı verildi, denizde ise ancak 2 mil açılabilirdi. Tutkusu olan denize yine çok yakındı ama Bodrum'da deniz tutkusunun yanına bir tutku daha eklendi, Anadolu Medeniyetleri.

Aldığı eğitim, üstünde dolaştığı toprağın derin tarihi ile birleşince, Türkiye'ye Anadolu Medeniyetleri tezini öğreten ilk insan oldu. Ona göre o topraklarda yaşayan halk, o topraklardan geçmiş tüm uygarlıkların mirasçısıydı. Çünkü Anadolu bir süreklilikti. Batı Uygarlığının temeli sayılan Hellen Uygarlığı Anadolu topraklarına aitti ve Yunanlıların Anado-

lu'dan gitmesi ile uygarlık tarihi Anadolu'dan gitmiş olmamalıydı. Çağdaş uygarlığın temelleri Yunanistan'da değil Anadolu'da yükselmişti.

Bodrum'u ve Anadolu Uygarlıklarını tüm ülkeye tanıttı, deniz yaşamı ve deniz insanları üzerine onlarca kitap yazdı, resimler yaptı. Romanlarında deniz insanların karada yaşadığı hayal kırıklıklarından sonra denize dönüşlerini anlattı. Şakir Paşa'nın büyük oğlu Cevat, imza adı olarak kendine Bodrum'un antik çağdaki adı olan Halikarnas'ı seçti. Ara Güler dahi onu anlattığı fotoğrafında fona Balıkçı ile özdeşleşmiş denizi değil, yaşlanıp kızağa alınmış bir tekneyi koydu, yaşlanmış bir balıkçının denize olan özlemi başka nasıl anlatılabilirdi. "Mavi Yolculuk"la insanların dikkatini denize çeken Halikarnas Balıkçısı Cevat Şakir Kabaağaçlı 1973'de İzmir'de öldü.

Füreya...

Şakir Paşa ve İsmet Hanım'ın, Cevat Şakir'den sonra doğan ikinci çocuğu Hakiye Hanım'ın 1910 yılında Füreya adında bir kızı oldu. Büyüka'da Şakir Paşa Konağında büyüyen Füreya, ailenin tüm çocukları gibi yabancı dil ve müzik eğitimi aldı. Daha küçük bir kızken Atatürk, Füreya'nın defterine "Memleketinize faydalı olunuz" yazmıştı. Gençlik yıllarında Bursa'da çiftlik sahibi bir genci sevdi ve evlendi. Bursa'da yaşadığı evlilik hayatı her yönüyle hayal kırıklığına dönüştü, tereddüt etmeden geçtiği her kapının ardında ışık olmasını kendi de beklemezdi ama dayandı, ta ki henüz doğmamış ilk bebeğini tahta bir mutfak masası üzerinde Bursa'da, ikinci bebeğini İstanbul'da kaybedene dek. İkinci evliliğini Yalova Termal'de bulunan çınar ağacının altında Atatürk'ün kendisini tanıştırdığı Kılıç Ali ile yaptı.

Uzun yıllar Atatürk'ün yakın çevresinde yer aldı. İnsanın mucizevi varlığıyla neler yapabileceğine Atatürk'te derinlemesine şahit oldu. Vatan Gazetesi'nde müzik eleştirmenliği yaptı. Verem hastalığına yakalandı, tedavi gördü, iyileşemedi. 3 yıla yakın İsviçre'de sanatoryumda tek başına tedavi gördü, tedavi sırasında teyzesinin getirdiği plastik hamurla vakit geçirirken seramik sanatına olan ilgisini fark etti. Hayatı boyunca peşinden gidecek tutkusunun toprak, su, ateş ve sır olduğunu anladı. Toprak elinde şekil alacak ve pişecekti. Tıpkı insan gibi.

Fahrünnisa Zeyd

O sırada Avrupa’da henüz denenmemiş bir ilaç kullanmak için Paris’e gitti. Tedaviye başladı ama ilacın yan etkileri seramik uğraşına sekte vurunca tedaviyi bıraktı. Hiç durmadan çalışıyordu. Paris’te ilk sergisini açtı ve bu dönemde yaptığı taş baskı çalışmaları büyük ilgi gördü. Avrupa onu tanımaya başlıyordu. Artık tedaviyi bırakmış ölümü pahasına seramiğe yönelmiş ve bir yıldız olmuştu. İlk atölyesine ve her seramikçinin hayali fırınına burada sahip oldu. Füreya’nın fırınından çıkan yapıtlarını görmeden, bilinciniz öyle bir parçanın var olabileceğine ihtimal vermezdi.

Türkiye’ye döndü ve sergiler açmaya devam etti. Seramik kadar bağlı olduğu bir tutkusu daha vardı artık, yeni doğan yeğeni Sara. Onu kendi kızı yerine koydu hatta ileride onu evlat bile edinecekti. Ancak hastalığı nedeniyle ne Sara’sını kucaklayabiliyor ne de seramiğin kendisinden beklediği o fiziksel gücü bulabiliyordu.

O sırada Fransa’da yüz kişiden birinin sağ kalma şansının olduğu bir cerrahi operasyon yapıldığı haberini aldı. Belki de karar vermesi en zor kapının önündeydi. Bu defa kapının ardında yaşam değil

belki de ölüm vardı. Tereddüt etmedi. Hiç kimseye haber vermeden tek başına gitti ve ameliyat oldu. Ciğerlerinin yarısı alındı. İyileşti ve yaşama mücadelesinin ateşlediği seramik tutkusunun peşine düştü. Aldığı bursla ABD ve Meksika’da araştırmalar yaptı. Duvar seramik çalışmaları ve “gre” kili ile yaptığı çalışmalar henüz Batı’da bile kullanılmaya başlamamıştı. Sayısız uluslararası ödüle layık görüldü.

Resme de büyük yeteneği vardı ama aynı şey değildi. Fırından çıkacak parçayı beklemenin heyecanını duymak istedi. Bir beklentiydi seramik onun için. Çünkü fırından çıkacak parçadan hiçbir zaman emin olunmazdı. Birkaç derecelik ısı farkı, bir küçük leke, beklediğinizden bambaşka bir sonuç verebilirdi size.

“Bugünün insanı. Yaşamıyorlar. Belki çok şeyleri var ama hiçbir şeyleri yok gibi” dedi son çalışması “İnsancıklar” için.

Şakir Paşa’nın, adını dünya sanat tarihine yazdırmış torunu 1997 yılında İstanbul’da öldü. Türkiye’nin ilk ve öncü seramik sanatçısı, var olanın ötesini gören elleriyle toprağa yeniden şekil veren, toprak su ve ateşin kızı Füreya Koral.

Fahrünnisa...

Şakir Paşa ve İsmet Hanım, 1901 yılında Büyüka-da’da doğan beşinci çocuklarına Fahrünnisa adını verdiler. Fahrünnisa 14 yaşındayken anneannesinin suluboya portresini yaptığında tüm aile ressam olacağını anladı. Sanayi-i Nefise Mektebi’nin ardından Paris’e giderek Ranson Akademisi’nde sanat öğrenimi gördü. Birinci evliliğinden Nejad ve Şirin adında 2 çocuğu oldu. Nejad Devrim, Paris’te Gertrude Stein toplantılarında yer aldı. Türkiye’nin modern anlamda ilk soyut ressamlarından biri oldu. Eserleri çok önemli müze ve sergilerde yer aldı. Şirin Devrim ise Şehir Tiyatrolarında Muhsin Ertuğrul’un isteğiyle oyun sahneleyen ilk kadın tiyatroydu. Amerika’da pek çok oyunda yer aldı, tiyatro dersleri verdi. “Şakir Paşa Ailesi” kitabını yazdı.

Fahrünnisa ikinci evliliğini Ürdün Kralı 1.Faysal’ın kardeşi Emir Zeid el Hüseyin ile yaptı Prenses unvanı aldı. Diplomat eşinin görevi nedeniyle resim kariyerini çeşitli Avrupa şehirlerinde sürdürdü. İlk

Aliye Berger

sergisini 1944 yılında İstanbul'da kendi evinde açtı, D Grubu ressamlarıyla ortak çalışmalarında bulundu. Paris, Londra, New York, Brüksel gibi kentlerde onlarca başarılı sergiye imza attı. "Cehennemim" adlı eseri büyük ilgi gördü. Eşinin ölümünden sonra oğlu Raad ile Amman'a yerleşti, burada kendi adıyla bir sanat enstitüsü kurdu.

1991 yılında ölen Prenses Fahrünnisa, Şakir Paşa ailesindeki yaşamlara en zor dönemlerinde sanatın yolunu göstermesiyle büyük rol oynadı.

Ve Alyoşa...

1903'de Şakir Paşa'nın küçük kızı Aliye de Büyü-kada'da doğdu. Ailenin en küçüğü ve belki de en çılgınıydı. Hiçbir toplumsal kurala boyun eğmeden sadece gönlüne göre yaşamaya çılgınlık densesydi eğer. Aşırı duygulu, aşırı iyimser ve aşırı karamsar-

dı. Yoğun yaşanan duygularla gelen sıra dışılık onun ruhunda vardı ve hep böyle yaşadı. Ailesi ona Dostoyevski'nin romanı Karamazov Kardeşler karakterlerinden birinin adıyla seslendi hep, bizler de öyle bildik, Alyoşa. Birinci Dünya Savaşı sırasında okulu kapanınca desen dersleri aldı. Müzik ve resim eğitimi gördü. Alyoşa'nın hayattaki en büyük tutkusu Füreya'nın keman öğretmeni Karl Berger'e olan aşkıydı. Onun için Karl'ın bir kız arkadaşını dahi tabancayla yaraladı. Tam yirmi üç yıl süren beraberlikleri sonunda Şakir Paşa Konağında evlendiler. Bir Dostoyevski karakterinin adını taşıırken diğer tüm Dostoyevski karakterleri gibi bitmemesi için tamamlanmayan bir aşkı yaşadığından habersizdi. Evlendikten yedi ay sonra Büyü-kada İskelesi'nde Aliye'nin kollarında kalp krizi geçirdi ve öldü Karl Berger.

Ablası Fahrünnisa, Karl'ın ölümünden sonra düştüğü bunalımdan çıkarmak için Avrupa'ya götürdü onu. Karl'a olan aşkı desenlerle anlatmak istedi, gravür sanatına olan yeteneği kısa zamanda fark

edildi. Türkiye'ye döndükten sonra sergiler açmaya başladı. Yapı Kredi Bankası'nın açtığı bir resim yarışmasında "Güneşin Doğuşu" adlı resmi birincilik ödülü aldı. Narmanlı Han'daki evini aynı zamanda atölye olarak kullandı.

1974 yılında Büyü-kada'da ölen Alyoşa hakkında kitaplar yazıldı, tiyatrolar sergilendi. "Ölümler bile öldürmedi bendeki aşkı. Coşkuyla, aşkla ve sevgiyle yarattım ne yarattımsa. Yaptıklarım yaşadıklarımın ta kendisi oldu" diyen ressam ve gravür sanatçısı Aliye Berger, sadece bir defalık mucize olan insanın, sıra dışı eserleri nasıl verebildiğine bizzat yaşamıyla kanıt oldu.

Mehmet PAK
Genel Müdür - ERDE Mühendislik

AKIŞ DENEYİMİ

Geçenlerde David Hocney'nin denk geldiğim bir konuşmasında ünlü sanatçı, "Ben an'da yaşamayı seviyorum, elimizde olan bu değil mi?" diyordu. Süreğen an'da kalmanın veya çabasının ne gerekli, ne faydalı ne de gerçekçi olduğunu düşünüyorum lakin sanatçının an'a odaklanma vurgusu bana psikolog Mihaly Csikszentmihályi'nin akış deneyimi kavramını anımsatınca "akış deneyimi" üzerine yazmak istedim.

Csikszentmihályi, 2. Dünya Savaşı'nın yıkımına tanık olmasının ardından yaşamaya değer bir hayatın neye benzeyeceği sorusuyla arayıştayken bir gün Zürih'te Carl Gustav Jung'un bir konuşmasına denk gelir ve belki bu konuşmanın da etkisiyle kendini psikoloji alanında bulur. Mutluluk üzerine çalışan Csikszentmihályi, minimum yoksulluk sınırının belli bir düzeyinden sonraki maddiyatın aslında düşünülenin aksine mutluluğu arttırmadığını gözler. Doğal olarak hayatın hangi noktasında mutlu hissedeceğimiz sorusunu sorar ve bilimciler, sanatçılar gibi şöhret veya servete odaklanmayan yaratıcı insanların neye odaklandığı üzerinde durur.

70'lerde ünlü bir besteciyle görüşürken sanatçının beste üretimine odaklandığında neler yaşadığına dair ifadeleri dikkatini çeker. Sanatçı, kendisini aslında orada değil de huşuyla karışık bir hayret içinde farklı bir gerçekliğe geçiş yapmış gibi ifade eder ve bu yaşantısını esriklik (ecstasy) durumu olarak tanımlar. Sanatçılar ve özellikle ressamların sanatsal yaratım sürecine kendilerini kaptırmaları bazen yemek, su ve uyku ihtiyaçlarını ihmal etmeleri sonucunu doğurabildiğini biliyoruz. Csikszentmihályi de sanatçıların deneyimlediği yaşantıyı anlamaya çalışarak akış kavramını geliştirmiştir.

Eski medeniyetlerdeki insanlar, tapınaklar veya amfi tiyatrolarda günlük rutinin dışında bir deneyim tecrübe ederler, yani esriklik. Günümüzde ise sanatçının kâğıt, kalem ve notalarla bu deneyimi zihninde tecrübe ettiğini vurguluyor Csikszentmihályi. Sanatçı, kâğıt kalemi alıp beste yapmaya başladığında bambaşka bir gerçekliğin içinde zihninde notalar ve seslerin akışını tasavvur ederken buluyor kendini. Dikkatin tümü, sanatsal yaratımın, adeta varoluşu askıya aldığı bir yaşantıda oluyor. Kişi akış durumunun yarattığı konumdayken, bilinçli bir şekilde olmasa da yalnızca tek bir göreve kendini adar ve diğer bütün şeylerin farkındalığı ortadan kalkar. Akış deneyimi kişiye esriklik (ecstasy) veya vecd diyebileceğimiz bir şeyin kıyısında durma hissi vermektedir.

Zaman, başkalarının o an söyledikleri anlaşılmaz ve hatta temel bedensel ihtiyaçlar ertelenir. Bu durumun nedeni olarak sınırlı dikkat kapasitemizin, tümüyle önümüzdeki göreve odaklandığı bir akış tecrübesine verilmiş olması gösterilir.

Özetle akış, dikkatin büyük ölçüde önünüzdeki işte olup zamanın nasıl geçtiğini anlamadığınız bir deneyimi ifade ediyor. Bu tecrübe resim yapmak, bir konu üzerinde düşünmek, öğrenme deneyimi de olabilir.

Akışın Koşulları

Akışın sağlanmasının genellikle bir göreve veya etkinliğe içsel motivasyonla dört elle sarılma durumunda daha olası olduğu ifade edilir. Bunun yanında televizyon izleme gibi pasif davranışlar yerine aktif davranışların bu deneyimi yaşatabileceği belirtilmektedir. Etkinlikler çeşitli olsa da psikolog Csikszentmihályi, akış deneyiminin etkinlikten bağımsız olarak benzer tecrübe edildiğini ifade ediyor.

Csikszentmihályi, eğitim, kültür ve yaşta bağımsız şekilde akış tecrübesi olduğunda yedi koşulun bulunduğunu ifade eder:

1. Tamamen yaptığınıza odaklanıp, dikkatinizin bir noktada toplandığı bir konsantrasyon durumunda olmanız,
2. Günlük gerçeklik hissini dışında bir esriklık hissi içinde olmanız,
3. Ne yapılması gerektiğini ve ne kadar iyi yaptığınızı bilerek içsel bir berraklık hissetmeniz,
4. İşin yapılabilir olduğunu ve becerinizin, yaptığınız işle uygun olduğunu bilmeniz,

5. Ego sınırları ötesine bir büyüme hissi ve kendinizle ilgili endişe hissetmeden bir dinginlik halinde olmanız,
6. Adeta saatlerin akıp gittiği bir zamansızlık hissi,
7. Yaptığınız ne olursa olsun akışın kendi başına bir ödül olarak görülmesi, gerçek bir motivasyon hissi.

Kişinin, kendi becerilerinin ve görevin gerektirdiklerini örtüştüğünü algılaması akış deneyiminin en önemli ön şartı olarak tanımlanmıştır.

Akış İçerisinde Kalmanın Zorlukları

İlgisizlik, sıkılma ve kaygı bazı güçlükler yaratabilir. İlgisiz bir durumda olmak, zorluklar az ve bireyin becerileri de az olduğu zaman eldeki görev için genel bir ilgi eksikliği ile karakterize olur. Sıkılma, zorluklar az, ancak bireyin becerileri zorlukların çok daha üstünde olup, birey daha fazla zorluk aradığı zaman ortaya çıkmaktadır. Zorluk, bireyin algıladığı beceri seviyesine göre çok yüksekse kaygı ortaya çıkmaktadır.

Csikszentmihályi şöyle diyor: "Eğer zorlayıcılar çok azsa, birey zorlukları artırarak akış durumuna geri döner. Eğer zorluklar çok fazlaysa birey yeni beceriler edinerek akış durumuna geri dönebilir."

Akışın Uygulama Alanları

Akış yaşantısı okullarda, spor alanında, sanatsal uğraşlar, oyun oynamada ve dini ritüellerde gözlenebilmektedir. Özellikle okul ve iş dünyasında akış kavramı üzerinde çalışılmaktadır. Akış teorisinin, Maslow ve Rogers'ın psikolojide hümanistik yaklaşımı geliştirmelerinde etkili olduğu belirtilmektedir. Akış, tarih boyunca çeşitli kültürler tarafından da gözlenen bir deneyimdir. Örneğin, Budizm ve Taoizm gibi öğretilerde akış kavramına benzeyen zihinsel durumlardan söz edilmektedir.

Grup Akışı

Grup akışının bireysel olarak deneyimlenen akıştan farklı olduğu gözleniyor. Grup, hedefleri ve örüntüler üzerinde fikir birliğine varırsa sosyal akışın ortaya çıkması daha olasıdır. Csikszentmihályi bir grubun her bir üyesinin akışa ulaşması için birlikte çalışabileceği çeşitli yollar önerir:

- Yaratıcı mekânsal düzenlemeler: sandalyeler, raptiye tahtası, grafikler ancak masa olmamalı; ayakta durarak ya da hareket ederek çalışılmalı,
- Alan dizaynı: bilgi girdileri için grafikler, akış grafikleri, proje özetleri, çılgınlık (çılgınlığın da bir yeri var), güvenli bir yer (herkes başka

koşullarda yalnızca düşündüğü ama söylemediği şeyleri burada söyleyebilir), sonuç tahtası, serbest konular,

- Paralel, organize edilmiş çalışma,
- Hedef grup odağı,
- Var olan hedefte ilerlenmesi,
- Hayal etme aracılığıyla verimliliğin artırılması,
- Grup üyeleri arasındaki farklılıkları bir engelden ziyade bir fırsat olarak kullanma [1]

Akış Deneyimi ve Yaratıcılık

Harvard'dan Teresa Amabile, insanların sadece akışta değil aynı zamanda akış deneyiminden bir gün sonra da daha yaratıcı olduklarını belirtiyor. Yani bu deneyim, sadece anlık yaratıcılığı değil uzun vadedeki yaratıcılık potansiyelini de destekliyor gibi görünüyor.

Potansiyeli büyük oranda geliştiren bu anlık deneyimin nörobiyolojisine baktığımızda beyin fonksiyonundaki nörokimyasal, nöroelektrik ve nöroanatomik değişikliklerle karşılaşırız. Akıştayken, standart beyin fonksiyonlarında yaşanan derin değişikliklerin ürünü bir sonuç ortaya çıkıyor. Bu haldeyken beyin dalgalarımız bilinçli halde hızlı hareket eden beta dalgasından çok daha yavaş olan alfa ve teta dalgaları arasındaki sınırdaki hareket eder. Alfa, içsel bir direnç olmadan düşünceden düşünceye kaydığımız gündüz düşü modu ile ilişkilendirilmektedir. Teta, sadece REM sırasında veya uyumadan hemen önce fikirlerin gerçekten radikal bir şekilde bir araya geldiği hipnagogik boşlukta ortaya çıkıyor. Yaratıcılığın eski bilgilerle yeniyi çarpıştıran ve ortaya şaşırtıcı

sonuç çıkaran üretim süreci olduğu düşünülürken düşünceler arasında hızlıca kaymak ve onları bir araya getirmenin yaratıcılığı geliştirmenin esas olduğu düşünülebilir.

Beyin dalgaları yanında akış deneyiminin prefrontal kortekste geçici bir deaktivasyondan kaynaklandığı belirtilmektedir. Prefrontal korteks, yüksek bilişsel işlevlerimizin çoğunu barındıran beyin bölgesidir. Kendilik, beynimizde büyük oranda prefrontal korteks tarafından yönetilmektedir ve bu bölgedeki aktivite azalması da akıştayken kendilik hissimizin kaybolmasına yol açmaktadır. Bu durum da yaratıcılık anlamında önemli sonuçlar getirir. Örneğin, akış sırasında dorsolateral prefrontal korteks (beynin kendini izleme ve dürtü kontrolünden görevli kısmı) sessizleşir. Bizi eleştirip yargılayan iç sesimiz, bu bölgeyle bağlantılıdır. Buranın deaktive olmasıyla eleştirel sesimiz kısılır, hayal ettiğimiz yeni olasılıkları dünyayla paylaşma konusunda daha cesurca hareket edebiliriz.

Nörokimyasal anlamda akış deneyimini incelediğimizde beynin büyük miktarda nörokimyasalı salgıladığını görürüz. Çok miktarda norepinefrin, dopamin, endorfin, anandamid ve serotonin sistemimizde dolaşır. Hepsisi yaratıcılığa ciddi anlamda etki eden, hazzı tetikleyen ve performansı artıran kimyasallardır. Hem norepinefrin hem de dopaminin odağımızı güçlendirmesi daha çok bilgi toplamamıza yardımcı olarak yaratıcı olasılıkları artırır. Ayrıca sinyal-gürültü oranlarını düşürürler, örüntü tanıma özelliğini

yani fikirleri yeni şekillerde bir araya getirme yeteneğimizi artırırlar.

Bu arada anandamid, lateral düşünceyi artırır; yani, örüntü tanıma sistemi tarafından aranan veri tabanının boyutunu genişletir.[2]

Bu tecrübe resim, heykel, beste yapmak, şarkı söylemek, ibadet etmek, spor yapmak, yazı yazmak, okumak, satranç oynamak, oyun oynamak gibi oldukça çeşitli alanlarda hissedilebilir.

Bu yazı ilginizi çektiyse huşu üzerine linkteki içeriğe de göz atabilir ve aşağıdaki linkten psikolog Csikszentmihályi'nin konuşmasını izleyebilirsiniz.

Yararlanılan Kaynaklar:

[1] [https://tr.wikipedia.org/wiki/Ak%C4%B1%C5%9F_\(psikoloji\)](https://tr.wikipedia.org/wiki/Ak%C4%B1%C5%9F_(psikoloji))

[2] <https://www.psychologytoday.com/us/blog/the-playing-field/201402/flow-states-and-creativity>

Psikolog Dr. Taylan ÖZKUZUCU

Bilişsel Davranışçı Terapist
taylanozkuzucu.wordpress.com
[twitter.com / taylanozkuzucu](https://twitter.com/taylanozkuzucu)
 Instagram: @taylanozkuzucu

Bir Mola Ver...

ÇAĞDAŞ SANATIN YENİ BULUŞMA NOKTASI

OMM - ODUNPAZARI MODERN MÜZE ESKİŞEHİR

Türkiye'nin önde gelen müzeleri arasındaki yerini alan, ünlü Japon mimarlık ofisi Kengo Kuma and Associates'in (KKA) imzasını taşıyan OMM-Odunpazarı Modern Müze geçtiğimiz yıl kapılarını tüm sanatseverlere açtı.

Fotoğraf: ©NAARO

Polimeks Holding Yönetim Kurulu Başkanı ve koleksiyoner Erol Tabanca'nın kurucusu olduğu OMM - Odunpazarı Modern Müze, kente kültürüyle uyumlu bir buluşma noktası sunuyor. Kengo Kuma ve ortağı Yuki Ikeguchi tarafından Osmanlı kubbe mimarisi ve geleneksel Japon mimarisinden alınan ilhamla tasarlanan OMM' da farklı büyüklüklerdeki sergileme alanlarının yanı sıra kafe ve müze dükkânı yer alıyor.

Haldun Dostoğlu küratörlüğündeki "Vuslat" sergisi Odunpazarı Modern Müze'de

Haldun Dostoğlu küratörlüğünde gerçekleşen açılış sergisi "Vuslat" kapsamında yaklaşık bin sanat eserinden oluşan Erol Tabanca koleksiyonundan 65 yerli ve yabancı sanatçının 100'e yakın eseri, özel bir seçkiyle ziyaretçilere sunuluyor.

Üç kavuşma sahnesinden ilham alan Dostoğlu, "Vuslat" sergisinin Eskişehir'in ilk özel modern müzesi ile kavuşmasını, Erol Tabanca'nın uzun yıllardır emek vererek bir araya getirdiği koleksiyonunu sanatseverlerle buluşturma hayalini gerçekleştirme ve son olarak bugüne kadar sadece sınırlı sayıda izleyiciye ulaşan eserlerin ilk defa halka açılması şeklinde yorumluyor.

Tanabe Chikuunsai IV'nin OMM'un koleksiyonunda yerini alan enstalasyonu

Günümüzün yetenekli bambu ustası Tanabe Chikuunsai IV, müzeye özel ürettiği enstalasyon çalışmasıyla gelenekleri korurken onları geleceğe doğru bir şekilde taşımak gerektiğinin altını çiziyor. OMM için özel olarak ürettiği eserini bu fikirle tasarladığını söyleyen Tanabe, Japonya'nın Kochi isimli köyünde bulunan ve sadece o bölgede yetişen "Kaplan bambu" adıyla bilinen malzeme ile çalışıyor.

Fotoğraf: ©NAARO

Tanabe Chikuunsai IV
Fotoğraf: Kemal Seçkin

İnteraktif Yerleştirmeleriyle Tanınan Karina Smigla-Bobinski'nin Etkileşimli Kinetik Heykeli ADA OMM'da

OMM - Odunpazarı Modern Müze, Karina Smigla-Bobinski'nin ADA isimli interaktif sergisine ev sahipliği yapıyor. 15 Şubat 2020'de sanatçı Karina Smigla-Bobinski'nin katılımıyla gerçekleşen sergi açılışında "performans makinesi" ADA, izleyicileriyle hayat buldu. Türkiye'de ilk defa OMM'da sergilenecek ADA, müzeye ilk izlerini dansçı Li Kehua'nın performansı ile bıraktı. Karina Smigla-Bobinski'nin ADA eseri nanobiyoteknoloji dünyasından gelmiş, kendi kendini oluşturan, ruhu olan ve ziyaretçileri tarafından harekete geçirilmeyi bekleyen endüstri sonrası bir yaratığa benzer. Etkileşimli kinetik heykel ADA, helyumla doldurulmuş, odada serbest gezinen, duvarlarda, tavanda ve zeminde izler bırakan kömür çubukların batırılmış olduğu şeffaf, zar gibi bir küreden oluşan interaktif bir "sanat yapma" makinesidir. Ziyaretçiler tarafından harekete geçirilen bu kürenin yaşayan bir enerjisi vardır. OMM'un teknoloji ve sanatı bir araya getiren projeler gerçekleştirme misyonu ile örtüşen bir sergidir.

Dinamik ve çok yönlü programıyla müzelerin durağan yapısının dışına çıkmayı hedefleyen OMM-Odunpazarı Modern Müze, kış dönemi eğitim

Bir Mola Ver...

Fotoğraf: ©NAARO

Tanabe Chikuunsai IV
Fotoğraf: Kemal Seçkin

programını ile Eskişehir'in sanatsal buluşma noktası olmaya devam ediyor

Çocuklar, öğrenciler, gençler, yetişkinler ve aileler dâhil olmak üzere farklı yaş grupları ve ilgi alanları dikkate alınarak, OMM'nin tecrübeli eğitim ekibiyle birlikte tasarlanan OMM Eğitim Programı kış dönemi boyunca yenilenen içeriğiyle katılımcılarını ağırladı ve ağırlıyor. Müzeyi ve kaynaklarını herkes için öğrenme olanağına dönüştürmeyi, kültürel gelişimi artırmayı ve gençlerin sanatsal birikiminin güçlenmesini hedefleyen OMM'nin kış dönemi eğitim programında rehberli turlar, atölye çalışmaları, yetişkin programları, sanatçı atölyeleri, seminerler, yoga etkinlikleri ve aile programları yer alıyor. Yeni bilgiler edinmenin, öğrenmenin ve paylaşmanın keyfini çıkartmak için ziyaretçilerine ideal bir alan sunan OMM, kış döneminde yeni yıl ve öğrencilerin yarıyıl tatiline yönelik özel olarak tasarladığı program içeriği ile soğuk kış günlerinin vazgeçilmez durağı oluyor.

Yılbaşı ve Yarıyıl Tatiline Özel Genç ve Çocuk Programları

Gençler ve çocuklara yönelik, farklı yaş gruplarına özel olarak hazırlanan atölye çalışmalarının kış sezonunda yeni yıl kutlamalarına, özel atölye çalışmalarının yanı sıra yarıyıl tatilini sanatla iç içe geçirmek isteyenler için de özel atölye çalışmaları yer alıyor.

OMM Eğitim Programı
Ebru Döşekçi ve Seçkin Pirim ile Heykel Atölyesi

Bir Mola Ver...

Fotoğraf: ©Batuhan Keskiner

Karina Smigla-Bobinski, "ADA", OMM 2020,
Fotoğraf: Doğan Kayacık

OMM Eğitim Programı
Erdil Yaşaroğlu ile Sanatçı Buluşması

Rehberli Turlar

Çocuklar, gençler, öğrenciler, yetişkinler, aileler ve 65 yaş üstü büyüklere özel, farklı anlatım teknikleri ile eserleri yakından tanımak için tasarlanan rehberli turlardan ziyaretçiler tüm yıl boyunca yararlanabilecek.

Aile Programları

Aile Programı kapsamında gerçekleştirilecek atölyelerde aileler, çocukları ile birlikte sanat dolu bir hafta sonu geçirme imkânı bulacak. Farklı yaş gruplarına özel olarak hazırlanan programa en az 3 en fazla 8 çocuk, ailesinden bir yetişkinle beraber katılabilecek.

Müzedeki Yoga Buluşmaları

Giriş seviyesinde hazırlanan ders programı ile "Müzedeki Yoga Buluşmaları" yogaya başlamak isteyenleri veya profesyonel yoga severleri OMM'ye davet ediyor. Müzenin mistik atmosferinde bu eşsiz deneyimi yaşamak isteyenler için özel olarak hazırlanmış yoga programı yıl boyu her cuma saat 18.30-19.45 arasında gerçekleşecek.

www.omm.art
Instagram: @ommxart
#OMMdaYaşarsın

OMM Eğitim Programı

'Üçüncü Yer', OMM Misafir Sanatçı Programı Sergisi
Fotoğraf: Doğan Kayacık

Bir Mola Ver...

TÜM TABİAT GÜZELLİKLERİ BİR ARADA İĞNEADA LONGOZ ORMANLARI MİLLİ PARKI

Kırklareli'nin Demirköy ilçesine bağlı doğal güzelliklerin bozulmadığı bir kasaba, İğneada'ya götürmek istiyorum sizleri. Bu kasabanın en önemli özelliği her mevsim ayrı bir güzelliğe sahip ve dünyada ender görebileceğiniz longoz ormanlarına ev sahipliği yapması. İğneada Longoz Ormanları Milli Parkı Türkiye ve dünya üzerinde az bulunur bir yer.

Yazı: Gökçe ALAÇLI

Bir Mola Ver...

Kırklareli ili Demirköy ilçesine bağlı İğneada beldesinde bulunan Longoz Ormanları Milli Parkı, Bulgaristan sınırına yakın Karadeniz sahil şeridinde yer almakta ve 3155 hektarlık alanı kapsamaktadır. Alan, ülkemizin 39. Milli Parkı olarak ilan edilmiş. Milli parkın yer aldığı İğneada beldesi ise Kırklareli merkezine 97 km İstanbul' a 237 km uzaklıkta yer alıyor.

Longoz ormanları diğer adı ile "Subasar Ormanı" denize doğru akan derelerin getirdiği kumların birikerek kıyıda set oluşturması ve dere ağzını kapatması sonucu akarsuyun biriktiği yerde oluşan özel bir ekosistemdir. Karadeniz sahili boyunca, Istranca Dağları'ndan Karadeniz'e doğru akan dereler, denize ulaşmadan İğneada' da göllerde ve bu göllerin bataklık alanlarında son bulur. Longoz ormanlarıyla kumullar arasında büyüklükleri değişen lagün gölleri ve iç kısımlardaki orman iç gölleri, bölgenin sulak alanlarını oluşturur. Erikli Gölü, Mert Gölü, Saka Gölü, Hamam Gölü ve Pedina Gölü alanda zengin sucul bitki örtüsüne sahip 5 göldür. Bu göllerden Mert Gölü içerisinde kano ile gezinerek longozun zengin florasına tanıklık etmek de mümkündür.

Bir Mola Ver...

Yalnızca dişbudak, kızılbaş gibi belirli ağaç türleri, göl soğanı, su menekşesi gibi bitkilerin ve kara leylek, balıkçıl gibi özel kuş türlerinin bu yaşam ortamını tercih ettiği bilinmektedir. Nadir rastlanan bu ekosistemin devamlılığı için en temel koşul, bol suyun devamlı var olmasıdır. Longoz tipi orman alanları çoğunlukla yağış miktarının yüksek olduğu ilkbahar-kış mevsiminde tabanı sularla kaplanan ormanlık alanlardır. Su, getirdiği kil ve organik materyal ile bu sahalara topraklarını mineral ve organik materyal yönünden zenginleştirir. Yağmur ormanları gibi gür olan bu ormanlar sadece yağışa ve hava nemine değil, daha çok taban suyuna bağlıdır.

Bir Mola Ver...

Türkiye' de Kırklareli İğneada, Sakarya Acarlar ve Sinop Sarıkum' daki longoz ormanlarının yanı sıra, Samsun Kızılırmak Deltası'nda da longoz niteliğine sahip ormanların günümüzde çok küçük alanları kalmıştır. Bunların dışında yeterli büyüklük ve kapalılığa sahip alüvyal-subasar orman kalmadığı için mevcut olan son longoz ormanlarının varlıklarını sürdürmeleri oldukça önem taşıyor.

İnsanın hayatı boyunca tabii güzellik olarak görmek isteyebileceği hemen hemen bütün güzellikleri barındıran denizi, ince kum sahili, uçsuz bucaksız ormanı, gölleri, dereleri ve temiz havasıyla tam bir tabiat harikası olan İğneada Longoz Ormanları size huzur ve dinginlikten başka bir şey sunmayacak. Güzelliğini ancak görerek anlayacağınız longozları en kısa sürede ziyaret etmenizi tavsiye ederim.

İSTANBUL'UN İSİMLERİ

Şehirlere, semtlere, mahallelere, sokaklara verilmiş isimler onları kanıksadığımız için ağızımızdan bir çırpıda dökülürler. Üzerlerinde düşünmemiz için bir neden yok gibidir. Ama sorulacak çok soru vardır. Acaba isimler şehrin geçmişi hakkında ne gibi unutulmuş bilgiler taşırlar? Aslında bir bölgeye yakıştırılan adın anlamına, kökenine, metaforlarına ve efsanelerine yakından bakmak şehrin kolektif hafızasına doğru yolculuk yapmaktır.

Konstantinopolis Hipodrom'u günümüzdeki Sultanahmet Meydanı

Doğu Roma Dönemi Konstantinopolis Hipodrom ve çevresi

Byzantion, Nova Roma, Konstantinopolis, İstanbul ...

Tarihsel olarak peş peşe gelen bu nitelendirmeler geçmiş 3000 yıla dayanan şehrin resmi isimleridir. Byzantion şehrin antik çağ dönemini kapsar. M.Ö. 7. yüzyılda Atina yakınlarında yaşayan Megaralılar yeni bir yurt kurma umuduyla bölgeye gelmişlerdir. Bu koloni kent devletinin ilk kralının ismi, şehrin de ilk adı olarak tarihe geçer. Efsanelerde kral Byzas deniz tanrısı Poseidon'un oğlu olarak anlatılır. Byzantion şehir devleti, bugünkü Sarayburnu civarına kurulmuştur. Güvenlikli bulunan bölgenin üç tarafı denizle çevrilidir. Ağırlıklı olarak balıkçılık ve tarımla uğraşan Byzantionlular daha sonraları Roma İmparatorluğu'nun egemenliği altına girerler.

Milattan sonra 330 yılında şehrin kaderi tamamiyle değişir. Byzantion bir koloni olmanın ötesine geçer ve yeni kurulan Doğu Roma İmparatorluğu'nun başkenti olarak seçilir. İmparator Konstantin ona Nova Roma yani Yeni Roma der. Antik dönemin en güçlü kenti olan Roma ile rekabet etmesi ve hatta onu geçmesi Yeni Roma'nın kaderine yazılmıştır. Şehirde daha önce görülmemiş bir imar faaliyeti başlar. 6. yüzyılda inşa edilen Kutsal Bilgelik Kilisesi (Ayasofya) bunun en gösterişli yansımasıdır. Konstantin'in ölümünden sonraysa şehrin adı Konstantinopolis olur.

Galata Kulesi

1453 yılında kenti fetheden Sultan Mehmet şehrin adını Türkçeleştirmeyi hiç düşünmemiştir. Çünkü Yeni Roma ve Konstantinopolis isimleri, fethettiği şehrin görkemini yansıtmaktadır. "Konstantin'in şehri" tanımlaması her telaffuz edildiğinde, aslında Fatih Sultan Mehmet'in zaferinin büyüklüğü vurgulanmaktadır. Bu nedenle Osmanlıların Konstantinopolis ismiyle alıp veremediği hiçbir şey yoktur. Şehrin yüzyıllardır Türkçe konuşan ağızlardaki söylenişi zaten Konstantiniye'dir.

Konstantiniye isminin yanı sıra Rumcada "şehre" anlamına gelen ve "Stan poli" şeklinde telaffuz edilen kelime de halk arasında kullanılmaya başlanmıştır. Stan eki "-e, -e doğru" anlamına gelir. Poli ise şehir anlamındadır. Nereye sorusuna cevaben ahalinin "şehre" demesi İstanbul kelimesini doğurmuştur. Ama Osmanlı döneminde Konstantiniye her zaman bir adım önde olmuştur. Arapça'dan gelen ve saadet içinde, saadet kapısı anlamları taşıyan Dersaadet ismini de yabana atmamak gerek. Osmanlı payitahtının çoktan unutulmuş güzel isimlerinden biridir Dersaadet. Cumhuriyet dönemi ise bu çoklu isim kullanımına son verir.

1930 yılında alınan bir kararla şehrin ismi İstanbul olarak netleştirilir.

Galata:

İstanbul'un neredeyse kuruluşundan beri şehrin dış dünyaya açılan kapısı Galata'dır. Günümüzde Karaköy dediğimiz liman bölgesi hem Bizans başkentinin hem de Osmanlı payitahtının ticari üssü olmuştur. Ülkeye giren mallar, gezginler, haberler ve fikirler karaya ilk olarak buradan ayak basarlar. Bu nedenle Galata, şehrin yüz yıldır en kozmopolit muhiti konumundadır. Galata'nın ismi konusundaysa bir hayli fazla sayıda teori ortaya atılmış durumda. Şehir tarihçileri ve dil bilimciler Galata'nın Rumca süt anlamına gelen "galaktos" kelimesinden geldiğini tahmin etmekte. Doğu Roma döneminde bölgede yer alan mandıralar bu teoriyi güçlendiriyor. Evliya Çelebi de seyahatnamesinde süt üreticilerinden bahseder. Antik dönemde bölgenin ismi ise incirlik anlamına gelen "Sykai"dir. Bazı araştırmacılar bahsedilen sütün incir meyvesi koparıldıktan sonra ağaçların salgıladığı sıvı olduğu görüşündedir. Bölgede uzun yıllar boyunca yaşayan Latinlerin de bir teorisi vardır. İtalyanca "Calata" kelimesi denize inen bayır anlamına gelir. Bölgenin topografik özellikleri dikkate alındığında, bu tezinin de gerçeklik payının bir hayli yüksek olduğu söylenebilir. Galata isminin üzerinden ortaya atılan farklı farklı savlar, bölgenin en az 1500 yıl boyunca şehrin en kozmopolit yeri olmasının bir başka göstergesidir.

19. Yüzyıl Pera Bölgesi

1870 Büyük Pera Yangını sırasında Galatasaray

Pera:

Günümüzde Galata ile Pera'nın net bir sınırı yoktur. Ama geçmiş yüzyıllarda Galata ve Pera birbirinden ayrılmıştı. Galata bölgesi özellikle Doğu Roma döneminde kazandığı siyasal ayrıcalıklar sayesinde kendisini surlarla çevirmişti. Osmanlı dönemindeyse Galata surları eski işlevini yitirmiş ve 19.yüzyılda önemli bir bölümü modern şehircilik anlayışı çerçevesinde yıkılmıştı. Galata'dan yukarı doğru genişleyen bölge Pera'ydı. Özellikle Karaköy ve Pera'yı birbirine bağlayan yeraltı treninin 1875 yılında açılmasıyla yukarı bölgenin kaderi tamamıyla değişti. Artık Pera ulaşımın kolaylaştığı ve şehircilik anlamında büyüme potansiyeli taşıyan modern bir mahalle haline geldi. Doğu Roma ve Osmanlı dönemlerinde yoğun imar almayan ve bizim bugün İstiklal Caddesi dediğimiz aks, geliştikçe Fransızca olarak Grand Rue de Pera (Büyük Pera Caddesi) olarak adlandırıldı.

Neyse ki Pera ismi üzerinde Galata'nınki gibi bir tartışma bulunmuyor. Fetihden önce şehirde Doğu Romalılar (Ortodoks Rumlar) yaşarken Galata'da Cenovalılar ve Venedikliler gibi Latinler yaşardı. Osmanlı döneminde ise sur içi Müslümanlaşmış ama Pera, Katolik bölgesi olarak kalmayı sürdürmüştü. Pera Yunanca'da karşı taraf, öte anlamına kelen bir kelimedir. İstanbul surları içinde yaşayanların Ha-

liç'in öte tarafında ikamet edenleri belirtmek üzere kullandıkları bir terimdir Pera. Ama sadece fiziksel bir karşı taraf anlamına gelmez bu. Hem Doğu Roma devrinde hem de Osmanlı zamanında Pera'da yaşayanlar şehirdekilerin "ötekisi" konumundaydılar. Başka bir deyişle öteki yaka olmak Pera'nın ismine kazanmıştı.

Beyoğlu:

Pera bölgesi için Türklerin daha sık kullandığı isim Beyoğlu'dur. Kısa sürede küçük bir Avrupa şehrine benzeyen Beyoğlu yabancı elçilerin mekânı, şehirdeki ticaretin yeni üssü, modern yaşam ve mimarinin merkezi haline geldi. Osmanlı sarayı da tam da o dönemde bu gelişmeye kayıtsız kalamadı ve yüzyıllardır oturduğu korunaklı Sarayburnu bölgesinden ayrılıp, Dolmabahçe / Yıldız hattına taşındı.

Beyoğlu isminin yerleşmesi için tarihte o bölgede yaşayan bir bey ve oğlunu aramak akla uygun geliyor. Hikâye de gerçekten tam da böyle geliyor! Andrea Gritti Osmanlı'nın en kudretli zamanlarında Venedik temsilcisi olarak İstanbul'da görev yapan bir elçidir. Elçinin oğlu Alvise Gritti ise Venedik'e gidip Padova Üniversitesi'nde eğitim almış ama annesi Katolik olmadığı için Venedik devleti tarafından benimsenmemiştir.

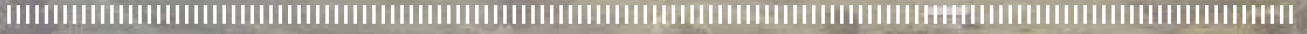

1500'lü yılların hemen başında doğduğu şehir olan İstanbul'a geri dönen Alvisio Gritti Venedik ile bağlantıları sayesinde ticarete başarılı olur. Gritti, Pera bölgesinde geniş bir konakta ikamet etmeye başlar. Sadrazam Pargalı İbrahim Paşa'nın yakın arkadaşıdır. Babası Andrea Gritti ise o sırada Venedik Cumhuriyeti'nin doçu olmuş, başka bir deyişle Osmanlı İmparatorluğu'nun Akdeniz'deki en önemli rakibi olan devletin en yüksek makamına oturmuştur. Osmanlı ile Venedik arasında patlak veren savaşlarda Alvisio Gritti'nin her daim arabulucu konumunda olduğu bilinmektedir. Gritti'nin konağı ise sonraki dönemlerde yıktırılmış yerine Venedik Sarayı (bugünkü Tomtom Kaptan sokağındaki İtalyan Konsolosluğu)

yaptırılmıştır. İşte böylesine ilginç bir hikâyeye sahip olan aile, dilimize kalıcı bir şekilde yerleşen Beyoğlu kelimesinin de kökeninde yer almaktadır.

Emre CANER
Yazar

ALTERNATİF YAŞAMLAR

Dünyada alternatif yaşam arayışları yeni bir kavram değil. Hatta Amerika Birleşik Devletleri, yıllardır bu konuda bir laboratuvar olmuş ülkelerden biri. Türkiye’de de uzun yıllardır deneniyor. Şehirden kırsala yeni bir hayat kurmak için göçenler oldu. Bir kısmı bunu başardı, bir kısmı ise tekrar başladığı yere geri döndü. Çünkü bu hayal uygulamaya konduğunda sanıldığı gibi kolay değil. Sürdürülebilir olması için büyük emek harcamak gerekiyor. Türkiye’nin çeşitli yerlerinde bunu denemiş ve başarmış olanları bulduk. Nasıl başardıklarını konuştuk.

Yazı: **Serkan OCAK**
yesilhafiye@gmail.com

Ekoloji

Bundan birkaç yıl önce İzmir'in 70 kilometre uzağında, Bayındır'a bağlı bir köye gitmişim. Bir arazi aracıyla çam ormanlarının arasından döne döne vardığım köyün adı Marmariç'ti. Ama buranın köylüleri, yeni nesil köylülerdi. Diğer bölgelerdeki yerli halk onlara 'İstanbulular' diye bir isim bile takmıştı. Onların bir hayali vardı, ekolojik, sade, olabildiğince ekolojik bir hayat. Bu hayal kısmen de olsa devam ediyor. Tıpkı Türkiye'nin diğer ekolojik köylerinde olduğu gibi... Ama hiçbir zaman hayaller birebir gerçeğe dönmüyor. İşte bu hayatlardan birkaç örnek...

Geçenlerde New York Times'ta bir makale yayımlandı. Yazı, kendi ütopyasını yaratıp alternatif bir yaşam kuran yeni nesilden bahsediyordu. Arkansas sınırına yakın Ozark'taki komün hayatı anlatan makale, bu yaşamların temeli hakkında da bilgi içeriyordu.

New York Times'taki bilgilere göre, İngiltere Kilisesi'nin baskısından ve zulmünden kaçmak isteyen İngiliz püritenleri ve hacıları, inançlarına göre yaşayabilecekleri daha küçük toplumlar oluşturmak için 17. yüzyılın başlarında Amerika'ya kaçtı.

Sanayi Devrimi'nin acımasızlığından uzaklaşmaya çalışan ve bunun yerine Romantik ideallerinin pe-

şinden koşanların da yine adresi Amerika oldu. Hippi yaşam tarzı, kapitalizm ve tüketim kültüründen kaçınmak, ekolojik yaşamı deneyimlemek gibi farklı ideallerle, çağdaş toplumları günümüz popüler yaşam biçimini terk edip alternatif hayatların anlatıldığı Amerika'da yaşayan bu bağımsız toplulukların sayısı 1200'e kadar çıkmış durumda.

Ege'nin yükseklerindeki sade yaşam Marmariç

Bu yazıyı okuyunca 2015 sonlarında gittiğim İzmir Bayındır'a bağlı Marmariç aklıma geldi. 25 yıl önce terk edilmiş bir köyde küçük bir yarı-komün hayat kurulmuştu.

Buraya yerleşen kentli bir grup genç, ortak mutfak, ortak yaşam alanları oluşturmuşlardı. Köyden geriye kalan binaların bir kısmı ayağa kaldırılmış, köyün eski okulu onarılmıştı.

Aslında bu köyü görme vesilem de yine bu köyün yakınlarına İstanbul'daki hayatını terk edip, sıfırdan bir ekolojik bu köyün yakınlarında sade ve olabildiğince ekolojik bir yaşamı tercih eden Uygur Özesmi ve Oya Ayman olmuştu.

Oya Ayman - Uygur Özesmi

Yıllardır hafızamda o gün gördüğüm müthiş görüntüler kaldı. Gerçekten böylesine ekolojik-alternatif bir yaşam kurmak mümkün müydü? Bu sürdürülebilir miydi?

Bu sorunun yanıtını aramak için Oya Ayman'a yeniden ulaştım. Konuşmamızın sonunda anladım ki hayallerin pratiğe dönüşmesi pek de kolay olmamış. Ekolojik hayatı sürdürmeye çalışan 15 kişiden yalnızca beş kişi kalmış geride.

Yerli halkın "İstanbullular" dediği 15 kişiden bazıları çocukların eğitimi için, bazıları ekonomik model kuramama, ailevi, bazıları ekonomik nedenlerden, bazıları da "Aradığım bu değilmiş" diyerek başka yerlere göç etmiş.

Yüzde 99 çevreci ev

Oya Ayman, yılın tüm zamanı Marmariç'te geçiyor. Aslında önce Oya'nın evinden başlamalıyım konuyu anlatmaya.

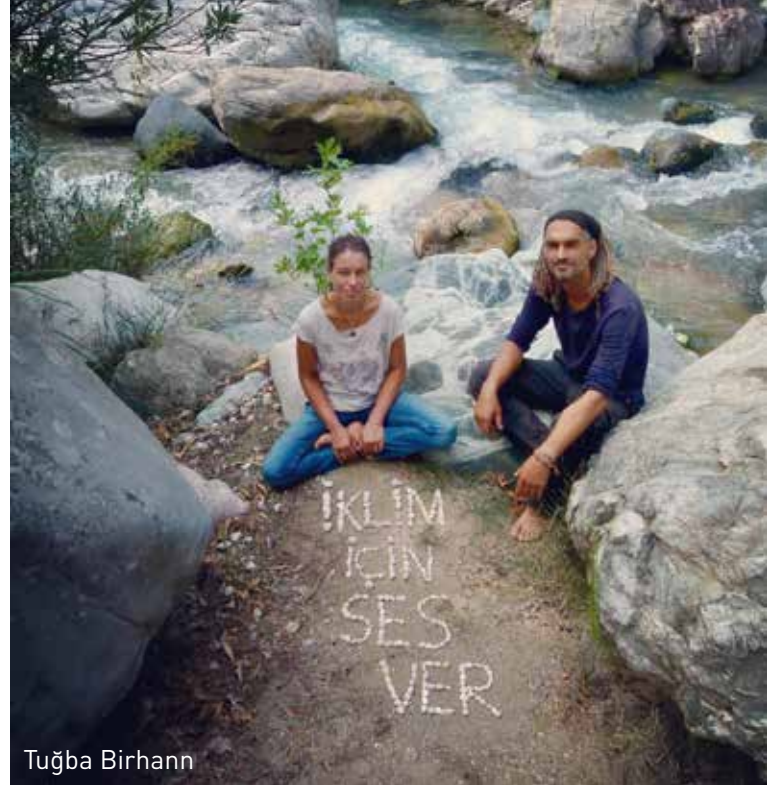
Oya ile Uygur, yıllar önce kurdukları hayali 2014'te gerçekleştirmek için kolları sıvadı. Mimar arkadaşlarından yardım alarak, taş ustalarına ve yerel ustalarla çalışarak hayalini kurdukları doğayla uyumlu bir barınak modeli oluşturdular.

Evin inşasında kullanılan tüm malzemeleri doğal; duvarlar taş, harcı horosan, doğramalar ahşap, yerler taban tuğlası... Herhangi bir plastik ya da kimyasal kullanılan bir madde yok. Ancak Oya Ayman, ev için kullandığım "Yüzde 100 Ekolojik" tanımını düzeltiyor: "Deprem yönetmeliği gereği ana kolonlarda kullanılan az da olsa çimento, çatıdaki su yalıtımı için kullandığımız ziftli kağıt ile taş, ahşap vs malzeme taşımak için kullanılan fosil yakıtı hesaba katmadan olmaz. Bu nedenle yüzde 100 ekolojik demek yanlış olur. Yüzde 99 ekolojik."

Evde ısınma, salonun ortasında yanan bir kuzineden sağlanıyor. Kuzinede sadece odun yanıyor. Ve de çöpe gitmeyen kağıtlarla... Kuzineden pompalanan sıcak su, odalardaki kalorifer peteklerini ısıtıyor. Aynı zamanda duş ve mutfak suyunu da.

Evin atık suyu, gri su ve siyah su olarak ayrılmış. Tuvaletten çıkan siyah su fosseptiğe, tamamen doğal temizlik malzemeleri kullanıldığı için gri su da bahçeye gidiyor.

Evde klima yok. Taş evin mimari özelliğinden dolayı yazlar serin kışlar ılık geçiyor evde. Yağmur suları çatıdan toplanıyor, hem evde hem de bahçede kullanıyor. Güneş ve rüzgârdan elde edilen enerji elekt-

Tuğba Birhann

riğe dönüşüyor, temiz su içme suyu ise yakındaki kaynaktan geliyor. Şehir şebekesine bağlı olmadan kendi kendine yaşayan yüzde 99 çevreci bir ev.

Her şey çok güzel gidiyordu ancak Oya ile Uygur, birkaç yıl burada yaşadıkdan sonra yollarını ayırma kararı aldı. Uygur, İstanbul'a geri döndü. Oya ise Marmariç'te kalmayı tercih etti. Şimdi evinin çevresinde tarım yapıyor, bir kısmını kendi yetiştirdiği, çoğunu nereden geldiğini, kimin yetiştirdiğini bildiği ürünlerle besleniyor. Bahçede çalışmak için yaz döneminde gelen gönüllülerle hep birlikte hasat yapıyor, hem de onlara organik tarımı öğretiyor. Ayrıca onlarla doğa dostu yaşam deneyimlerini paylaşıyor. Bu arada yazdığı yazılar, yaptığı konuşmalar ve destek verdiği projelerle, kırsal kent arasındaki bağın yeniden kurulabilmesi, zehirsiz üretim ve topluluk destekli tarım gibi konularda çalışmalar yürütüyor.

Ayman'a göre, Marmariç diğer yerleşimler gibi aynı kalmıyor, dönüşüyor. Yeni köylülük hareketi de öyle... Kentten ayrılıp kırsal yerleşmek sadece bunu yapan insanlar için bir yaşam değişikliği olarak görülmemeli, yeni köylüler artık kırsal kent arasında köprü olma görevi de görüyorlar.

Kırsalda çiftçi olup toprakla uğraşmak da kolay bir iş değil. Bu işi çok iyi bilenler bile köyünü terk ediyor... Çünkü topraktan üretmek çok zor. Fiziki zorluk değil sadece, ekonomik refah anlamında da kolay

Ekoloji

Güneşköy

değil. Asıl parayı çiftçi değil araçlar kazanıyor. Fiziki zorlukların ötesinde, artan maliyetler, azalan gelir, tüketim kültürü ve popüler kültürün etkisi, topraktan üretenden çok, aracı ve parakendecilerin kazanması, iklimsel değişiklikler ve sosyal nedenlerle insanlar topraklarından ayrılıyor.

Kentten köye toprakla uğraşmak üzere göçenler de çok ciddi sorunlarla karşılaşiyor. Her şeye sıfırdan başlayacak vakitleri de yok üstelik. Bazıları sosyal açıdan zorlanıyor, bazıları kısa sürede geçinebilecek bir gelir sağlayamıyor, bazıları bilgi ve deneyim yetersizliği ve yeterli dayanışmaya ulaşamamak gibi nedenlerle çareyi yer değiştirmekte buluyorlar.

Ayman, bu hayalin nasıl gerçeğe dönüşebileceğini şöyle özetliyor: "Kentten köye göç edip bunu sürdürenler, kentteki bilgi birikimini, köyde yaşayarak çiftçilik dışı işler yaparak köyde yaşamaya devam edebiliyor veya bir yandan kendi yeterliliği ölçüsünde üretip, diğer yandan da doğa dostu yöntemler, lojistik, pazarlama ve dayanışma ağlarıyla ilgili bilgi birikimlerini o bölgede geçmişten bu yana toprakla uğraşan insanlara aktararak onları destekleyerek bir model kurabiliyor. Sonra bunu kentteki insanlara taşıyor. Kır ile kent arasında bir bağ kurmaya ve böylece tüketicilerin üreticilerle ortak olup işbirliği

yaptığı ağlar oluşturmaya çalışıyor. İş artık buraya evrildi. Şu anda böyle köprülere ihtiyaç var. Kırsal kent arasında bağın tekrar kurulması gerektiğini anladı köye göç edenler. Bir yandan da kırsalda ayakta durmaya çalışıyorlar. İster kentte, ister köyde olsun doğa dostu yaşamın gereklerinden biri de, tüketicilerin doğrudan üreticiyi desteklediği dayanışma ağları oluşturmak."

Ayman, kendi formülünü bulmuş gibi görünüyor. Türkiye'de bu yaşamı tercih edenler arasında hayaline en yakın hayatı sürüyor.

Durukan Dudu

Ankara'da ama Ankara'da olmayan bir yer Güneşköy

Türkiye'de başka ekolojik yaşam kuranlar da var. Ancak bir elin parmağını geçmiyor. Ankara yakınındaki Güneşköy bunlardan biri.

Güneşköy, Avrupa 'Küresel Ekoköyler Ağı'na (Global Ecovillage Network) üye bir proje.

10 ailenin üretim yaptığı Güneşköy bir kooperatif. Kurulalı 20 yıl oldu. Yine bir hayal proje olarak kuruldu. Proje sahipleri burada bir yaşam kurmayı amaçladı. Hayallerle gerçekler yine örtüşmedi. Ancak 20 yıldır sağlıklı tarım ürünlerinin yetiştirildiği ve bunun nasıl yapıldığının öğretildiği bir nevi laboratuvara dönüştü.

Fikir sahiplerinden yani bu hayali ilk kuranlardan biri İnci Gökmen, köyün hikayesini şöyle anlatıyor: "Orada yaşamak istiyorduk. Güneşköy'ün üyelerinin hepsinin şehirde işleri vardı. Yaşama kısmını gerçekleştiremedik. Ancak her hafta sonu oradayız. Sertifikalı organik tarım ürünü yetiştiriyoruz. Bu işi köydeki komşularımıza yaydık. 'Topluluk destekli tarım' yapıyoruz."

"Victor başlattı, biz sürdürüyoruz"

Gökmen, topluluk destekli tarımın ne olduğunu şöyle açıklıyor: "Belirlenen ürünleri şehirlerdeki belirli insanlar almayı vaat ediyor. Ürünleri üretip şehirlerdeki noktalara haftalık kutularla teslim ediyoruz. Bu sistemi Buğday Derneği'nden Victor Ananias başlatmıştı. Biz devraldık, sürdürüyoruz."

Gökmen, Güneşköy'ün ekolojik olduğu kadar ekonomik ve sosyal boyutunun bulunduğunu da anlatıyor. "En önemlisi ise sosyal boyut" diyor. İlişkiler nasıl kurulacak, çatışmalar yaşandığında bunlar nasıl giderilecek, kararlar nasıl alınacak, liderlik nasıl olacak? Kooperatif kurulmadan uzun bir süre önce bu meseleler üzerine kafa yorulmuş.

ODTÜ Kimya Bölümü öğretim üyesi Gökmen, satın aldıkları taşlı arazideki toprağı verimli hale getirmek için epey uğraştıklarını anlatıyor. Dört yıl önce arazinin 10 dönümü Sivas-Ankara hızlı tren hattına kurban gitse de yılmadan elde kalan toprağı ekip biçmeye devam ediyorlar. Şu anda hem organik tarım yapılan hem de öğrencilere eğitim verilen bir yer.

Güneşköy, ODTÜ yakınlarındaki Çiğdem Mahallesi'nde. Sürekli yaşayan bir çiftçi var. Köylülerin çoğu artık birer organik tarım üreticisi. Köyde seralar, barınma için binalar var.

Gönüllüler birkaç gün kalıp çalışabiliyor. Özellikle yaz aylarında kamplar düzenleniyor.

Gökmen'in Güneşköy'de yaşama hayalleri şimdilik gerçeğe dönüşmemiş. Şimdiki en büyük hayali ise yıllardır eğitimine katkı verdiği gençlerin bir gün Güneşköy'de sürekli yaşaması...

Avrupa örnek

Küresel Ekoköyler Ağı, dünyada belirli bir niyetle bir araya gelmiş insanların oluşturduğu en yaygın örgüt. Avrupa bu konuda öncü. Çünkü geleneksel köy neredeyse hiç yok. Yurtdışında bu ekoköyler 80-90 aileden birkaç bin bireyin yaşadığı oluşumlara kadar gidebiliyor. İtalya'da birkaç köyün birleşip federasyon kurduğu yapılar bile var. İskoçya'da, Hindistan'da da çok yaygın. Dünyada yine en ünlü ve eski bu tarz yerleşimler Danimarka'da. Şehir içlerinde bile ekoköylerin kurulduğu yerler var.

Türkiye'de Güneşköy gibi Kaz Dağları'ndaki Zeytinçe, İmece Evi ekoyaşamların kurulduğu başka yerler de mevcut.

Keşif

KARAVANLA YENİ BİR HAYATA MERHABA

Yazı: Gökçe ALAÇLI

Hayatı dileğiniz kadar yavaşlatıp günlerce doğa içinde kalabileceğiniz, üstelik sabit bir yere takılmadan özgürce gezdiğiniz bir yaşam tarzını anlatacağım bu yazımda. Çoğumuzun yaşamında hiç değilse bir kere denemek istediği, bazen de kimileri için vazgeçilmez bir yaşam tarzına dönüşen "karavan".

Keşif

Bir yere sabit kalmanın verdiği kaçınılmaz sıkıntıya paralel olarak çoğu zaman ayırdığınız bütçenin karşılığını alamadığınız tatil ve konaklama hizmetlerinin aksine, ulaşabileceğiniz cennet köşeleri ayağınızın altına serecek bir seçim olabilir karavan. Hele hele ülkemizin ve dünyanın Corona Virüsü ile mücadele ettiği bugünlerde hayatı sorgulayacak çok izole günümüz olmuşken. Kim bilir, belki de bu yazıdan sonra siz de özgürlüğün anlamını karavanla çıkacağınız bir yaşam yolculuğunda bulacaksınız.

Öncelikle belirtmek isterim ki, karavan ve karavancılık hayatını kafanızda ölçüp biçtiğiniz ve bu yaşam biçimine uygun olduğunuza karar verdiğiniz bir senaryo üzerine yazımı yazıyorum. Zira karavan ile yola çıktığınız andan itibaren ortalama 10-15 m²'ye sığacağınızı ve bunu da muhtemelen tek bir oda içerisinde gerçekleştireceğinizi biliyor olmanız gerek. Kısaca karavan ile baş başa kaldığınızda sizi bekleyen süreçleri, bu yaşamdan alacağınız keyfi de göz önünde bulundurarak istiyor olmalısınız. Çünkü karavan hayatını yaşamamanın en önemli kuralı "Bu hayatı sevmektir".

Bu noktadan itibaren nasıl bir hazırlık yapmanız gerekli, karavan alternatifleri nelerdir, hangi rotalar sizi bekliyor gibi soruların yanıtını yazımda okuyabilirsiniz. Karavanınızı konumlandığınız yere ve mevsime göre sizi gün içinde birçok aktivite bekliyor olacak. Ayrıca karavanın içinde evinizden oldukça küçük olacağı için ev işi denilebilecek tüm işlerden zaman anlamında çok avantaj sağlayabilirsiniz. Eğer kamp yapan biriyseniz karavan ile kamp amaçlı yola çıktığınızda kamp yapma süreniz ve kamp kaliteniz,

konforunuz kesinlikle artacak demektir. Konforuna düşkün bardağa dolu tarafından bakmayı bilmeyenler için mutsuzluk yaratacak kaynak bulunur elbette ama bir de bardağa dolu tarafında bakan biriyseniz doğayla bir bütün olup huzurla dolacağınız çok günleriniz geçebilir sırtınızda taşıdığınız bu evde.

Bir karavan sahibi olmak herhangi bir araç sahibi olmak demek değildir. Dolayısı ile de tatilinizi tek bir konum ve o konumun çevresinde geçirmek yerine kimselerin görmediği hatta uğramadığı, düşük maliyetlerle uzun geziler yapma özgürlüğüne sahip olursunuz. Kontrol elinizde olurda.

Bunlara Dikkat Edin:

- Asla plansız yola çıkmayın
- Gerekli ekipmanlar için bir liste çıkarın
- Güvenliğinizi riske atmayın
- Seyahatiniz boyunca disiplinli olun
- Karavanı mümkünse her zaman ağaç gölgesine park edin
- Elektrik ve su bir karavan için her şeydir
- Varsa bisiklet ya da motosikletinizi yanınızda götürün
- İlk başlayanlar için mide bulantısı normaldir, kormayın.

Karavan Türleri:

Karavanlar kendi içlerinde türleri olan araçlardır ve karavan seçimi bu uzun yolda öncelikli işinizdir. Yazımda karavan türlerini iki ana gruba ayıracağım ancak bu gruplara ilaveten dönüştürülmüş karavan denilen ve panelvan minibüslerin karavana dönüştürülmesiyle yapılan inanılmaz keyifli karavanlar da kullanılmaktadır, siz bunları ayrıca inceleyebilirsiniz. Bahsettiğimiz her grupta ev tipi buzdolabı, mutfakta ocak, hatta güneş enerjisini elektrige dönüştürebilen solar paneller ve yaşam aküsü gibi yaşamak için gerekli olan her şeyi kurmak, kullanmak mümkün.

Çekme Karavan

Bu tip bir karavanı römork tipi çekme karavan olarak tanımlayabiliriz. Arabaların çeki demirine takılıp çekilen bir türdür. Çekme karavanlar 750 kg altı ve üstü olacak şekilde ikiye ayrılır. 750 kg üstü karavanı araç ruhsatınıza işletme zorunluluğu vardır. Ayrıca ağırlık devreye girdiğinden aracınızın motor gücü ve çekme kapasitesini de göz önünde bulundurup tercih yapmanız gerekecek.

Gözyaşı römorkları: Bu karavan tipi tek akslı ve diğer karavanlara göre çok daha küçüktür. Uyuma ka-

bini ve karavanın dışına çıktığınızda ulaşabileceğiniz bir mutfak vardır, ancak tuvalete sahip değildir. Bu karavanlar araç ile çekeceğiniz türden olduğu için off-road meraklıysanız aracınızı bu zemine göre de uyarlayabilirsiniz. Şehir içinde kullandığımız binek araçlar tarafında çekilebilen bu römorklar genelde iki kişiliktir tabii ki küçük çocuklu bir aile için de yeterli sayılabilir. 750 kg'ın altında olduğundan ruhsat çıkarmayı gerektirmez. Kısaca size şehir içi ve dışında pratik bir yol arkadaşı olabilir.

Çekme karavanın avantaj ve dezavantajları:

Çekme karavanlarla gideceğiniz yere kadar gidip, karavanı orada bırakıp binek arabanızla devam edebilirsiniz.

Motokaravanlara tarifelerine göre araç vergisi ödememiz gereklidir. Çekme karavanlarda bu vergi yoktur. Üstelik çekme karavan ile istediğiniz köprüden geçebiliyorsunuz.

Kısa süreli seyahatler için idealdir. Park sorunu yaşanabilir. Şehir içinde ve dar yollarda kullanma zorluğu yaşanabilir. Büyük bir karavan gibi içinde ayakta durabileceğiniz ve size hareket kabiliyeti veren bir yaşam alanı yoktur.

Keşif

Motokaravan

Motokaravanlar panelvan türü araçların içinin yaşam koşullarına uygun dekore edilmesiyle oluşan araçlar. Bu araçlar çekme karavan gibi araçtan bağımsız değildir aracın kendisinin karavan olarak dizayn edilmesi ile kullanıcıya sunulur. Motokaravanlar da kendi içinde çeşitli gruplara ayrılıyor. Şoför kabininin üzerinde bir çıkıntısı oluşturacak bir tasarımda olan "Alkovenli Karavan". Bu karavan türü kendi grubunda iç hacmi en geniş sınıfta olmaktadır. Aracınız 4x4 ise engebeli arazide daha rahat kullanabileceğiniz ancak araç bu güçte değilse diğerlerine göre daha sınırlı ve kısıtlı kullanılacak bir karavandır. Semi-Entegre Karavanlar ise alkovensiz. Bu tür araçların daha kompakt bir yapısı olur. Hatta kimi araçlarda tuvalet ve banyo bile kurulabiliyor. Negatif yanı ise böyle bir karavana sahip olabilmek için maddi durumunuzun iyi olması gerekiyor.

Motokaravanın avantaj ve dezavantaj:

Motokaravanda en büyük konfor şoför ile aynı araç içinde gidebiliyor olmanız ve karavanın ergonomik bir yaşam alanına sahip olmasıdır. Çekme karavan gibi araçtan çıkmanızı gerektirecek bir sistem yok-

tur. Aracın içinde uyuyabilir, yemeğinizi pişirebilir, wc ve duş ihtiyacınızı giderebilirsiniz. Bu kompakt ve birlikte olan düzen size güvenlik anlamında da avantaj sağlayabilir. Kimi arazilerde çekme karavan arazi koşullarından dolayı daha zorlu çekilirken, aracın güvenliği ve motor gücü için motokaravanlar tercih sebebi olabilir. Park yeri bulma konusunda da motokaravanların daha avantajlı olduğu söylenebilir.

Olası dezavantaj olarak motokaravan almak için çok daha fazla bir bütçe ayırmanız gerekli.

Karavan Ehliyeti:

Arkasına bağladığınız araca bağlı olarak ismi değişen örneğin B sınıfı bir araç ise BE, C sınıfı bir araç ise CE, D sınıfı bir araç ise DE olarak adlandırılan ehliyet tipidir. Ülkemizde genellikle karavanlar B sınıfı araçlarla çekildiği için karavan ehliyetini BE sınıfı ehliyet olarak sınıflandırmak daha doğru olacaktır. Çekme tipi olmayan motokaravanlarda ilgili aracın yüklü ağırlığına bağlı olarak girdiği kamyon, minibüs vb. ehliyet sınıfına göre sürücü belgesi sahibi olunması gerekmektedir.

Türkiye'nin en iyi 10 karavan kampı:

Kaş Camping, Cunda Ada Camping, Artvin Borçka, Yedigöller, Kapadokya Kaya Camping, Hisarönü Evcan Camping, Kuşadası Önder Camping, Akyaka Orman Kampı, Asos Gargara Kamp, Muğla Azmakbaşı Camping.

EGE & AKDENİZ KARAVAN ROTASI

Bozcaada, Çanakkale
Assos, Çanakkale
Cunda Adası, Ayvalık
Bodrum Koyu, Karaburun
Delikli Koy, Alaçatı
Bademli Koyu, Dikili
Altinköy, Urla
Akyaka, Muğla
Ölüdeniz, Muğla
Köyceğiz, Muğla
Kabak Koyu, Fethiye
Olympos, Antalya
Kleopatra, Alanya
Adrasan, Antalya

KARADENİZ KARAVAN ROTASI

Karagöl, Artvin
Yedigöller, Bolu
Küpkaya Kanyonu, Ordu
Uzungöl, Trabzon
Pokut Yaylası, Çamlıhemşin
Yenice, Karabük
Edilli, Düzce

İÇ ANADOLU KARAVAN ROTASI

Yozgat Çamlığı Milli Parkı
Kapadokya, Nevşehir
Gürleyik, Eskişehir
Aladağlar Milli Parkı
Eğriova Yaylası, Ankara
Soğuksu Milli Parkı, Ankara

Karavan kiralamak isterseniz:

Karavan almadan önce kiralayıp bu deneyimi yaşayabilirsiniz. Türkiye’de en çok tercih edilen 3 karavan kiralama şirketi:

Casavan: kısa süreli kiralama yapmıyor. Minimum 7 gün süreyle karavan kiralama hizmetinden yararlanabiliyorsunuz.

Letsgocampe: Karavan kiralama süresi en az 7 gün ve Antalya teslim koşullu.

SALY Rent-a Caravan: Kısa süreli kiralama hizmeti sunuyor.

BİRbahçe
bin mutluluk!

1+1 ÖRNEK DAİREMİZ HAZIR

Dairemizin sanal turunu deneyimlemek için birbahce.com.tr sitesini ziyaret edebilirsiniz.

ARZUMUZ

GELECEK NESİLLERE DAHA YEŞİL BİR DÜNYA BIRAKMAK

Bir ağaç,
çevre toksinleri ve zehirleri ile
yılda 13 ton zehirli gazı kendi bünyesine hapsederek çevreyi korur ve
bunu 30 ton temiz hava olarak bizlere geri verir.

AĞAÇLARI KORUYALIM !

Birleşim Grup Hatıra Ormanı projesi kapsamında Kasım 2014'te Beykoz İlçesi
Rüzgarlıbahçe Mahallesi'nde dikilen fidanlarımız büyümeye devam ediyor.

Geleceğe İZ Bırakıyoruz

